

رومانو و فلاقیا پرودی

سیاسه تی ال

مندى اقرأ الثقافى

www.iqra.ahiamontada.com

وهرگیڤرانی: شیرزاد مهینى

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النَّقَافِي)

پراي دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا النقافی)

بۆدابهزانندی جوهرها کتیب:سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النَّقَافِي)

www.Iqra.ahlamontada.com

www.Iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

سیاست‌های دل

رؤمانو و فلاقییا پرودی

وهرکیترانی: شیرزاد ههینی

ناوی کتیب: سیاسه‌تی دل رۆمانو و فلافیا پرودی
وه‌رگێرانی بۆ عه‌ره‌بی و ناماده‌کردنی: سه‌لیمه‌ لبال
وه‌رگێرانی بۆ کوردی: شێرزاد هه‌ینی
بلاوکراوه‌ی ئاراس- ژماره: ۹۷۰
هه‌له‌گری: شێرزاد فه‌قی ئیسماعیل + تریسکه‌ نه‌حمه‌د
ده‌ره‌ینانی هونه‌ریی ناوه‌وه: ئاراس نه‌کره‌م
به‌رگ: مه‌ریه‌م موته‌قییان
چاپی یه‌که‌م، هه‌ولێر - ۲۰۱۰
له‌ به‌رێوه‌به‌رایه‌تی گشتیی کتیبخانه‌ گشتیه‌کان له‌ هه‌ولێر ژماره‌ ۲۱۸ی
سالی ۲۰۱۰ی دراوه‌تی

پتپرست

- 9 پتپشهکی
- 11 بهشی بهکم - سه رۆک وهزیران له هه تیو خانه بهک که وره بووه
- 21 بهشی دووه - که پیاوکه ده بیته وهزیری پتپشه سازی ژنه که
- 33 بهشی ستیهم - په یمانی ئولیفۆ له سالی ۱۹۹۶ رۆمانو
- 44 بهشی چوارهم - پرودی بق مامه له کردن له که ل رۆژنامه نووسان
- 51 بهشی پینجهم - که فلاقی شادوری ئیرانی پۆشیوه ئیتالییه کان
- 63 بهشی کۆتایی - ئه و بهردهوام له که ل ئه و هدا بووه رهگی کریستانیه تی

به‌رگی کتبه‌که به زمانی فرمسی

ئەو كىتئبە رۆژانەى ژن و مئردەكە لە نىتالىا رۆليان لە سياسەتى
نوئى ولاتەكەيان كئپراوه و پەنجەرەيەكە بۆ بينينى گۆرەپان و مال
و بەرنامەى سياسەتمەداران.

پيشه‌کى

له زىدى خويان ئو دوو كەسە يەكتريان ناسيوە، له كۆتايىي شىستەكانى سەدى رابردوو و له كۆتايىي شىستەكاندا بەيەكەوە ئەزمونى ژيانى زانكۆيىيان له ولاتى نىتاليان ديوە، فلافيا فرونزونى و سەرۆك وەزيرانى پىشسوى نىتالى رۆمانو پرودى له سالى ۱۹۶۹ پرۆسەى هاوسەرگىرييان بەيەكەوە كردووە.

ژنەكە فلافيا لەبەر چالاكیەكانیدا دەبیتە سەرچاوەی جیهانی (تەكۆین)ی كۆمەلایەتى له نىتاليا و رۆمانوش له هەلبژاردنى مانگی ئەپرېلى سالى ۲۰۰۶ چاوى سىلیيو برلۆسكۆنى خاوەن ئىمپراتۆرىيە نابوورى و راكەياندەنەكە دەشكىنیت، بە بەرنامەكەى خۆى و پاش هەفالبەندىی لەگەل (يونیون)دا دەنگەكانى دەستەى دەنگدەرانى نىتالى و له پاش ماوہیەكى درێژ له كارکردنى له زانكۆدا وەك مامۆستایەكى نابوورى هەلبژاردنەكە دەباتەوە. له ماوہى مانگی ماىقى سالى ۱۹۹۶ تا مانگی ئۆكتۆبەرى سالى ۱۹۹۸ لەگەل هەفالبەندەكانى بەناوى (ئۆلیفۆ) له چەپە ناوەندەكانەوە دادەمەزرتنیت و دەبیتە سەرۆك وەزيرانى نىتاليا، ئو پىنج سالیى سەرۆكى كۆمىسیۆنى ئەوروپى دەبیت كە لو ماوہیەدا كارى زۆرى كردووە بۆ يەكیتى جوگرافى و دراوى پاش ئوہى ژمارەى دەولتەكانى ئەندام دەگاتە ۲۵ دەولت و دراوى یۆرۆش دەبیتە تاكە دراوى يەكگرتوویان لەو ولاتانەدا. ئو كىتیبەى ئىمپرو رۆژنامەى ئەلقەبس نامادەى كردووە و بەزنجیرە بلأوى دەكاتەوە له سەرەتادا بیروكەى ژنەكە فلافيا بوو، ئو ژن و مێردە كە ماوہیەكى زۆر له كاروانى خەباتیان بۆ دەربازبوونى ولاتەكەیان له تەنگزە نابوورییەكە كە چەندین سال لەبەریان نالاندووایانە هاوشان بووینە، ئو رەوشە نالەبارە نابوورییەكەش

هه موو به رهنجاسی ئه و گهنده لیبه بووه که ولاته که ی ته نیومه ته و له ناو دهسه لاتداره کاندای زۆر باو و کارکه ر بووه، به به که وه کاریان کردووه بۆ ئه وه ی سیمای ولاته که یان که شاهه بیت، به لام به هاتنی برلۆسکۆنی بۆ پۆستی سه رو کایه تیبی وه زیران دیارده قیزه ونه که ی گهنده لی که راوته وه ئیتالیایا. سیاسه تی دل کۆکراوه و شه هاده ی ئه و ژن و مێرده یه که ساله کانی خۆتندنیان له زانکۆ ئه وانی کۆ کردیته وه و سیاسه ت و ته نگژه کانی ئیتالیایا زۆرتر کارکه ری کردوون، ئه وه ش ئیستگه یه که سه روک وه زیرانی پیتشووی ئیتالی له که ل هاوسه ره که ی تیدا گوزمریان کردووه و لیره ده بیته سه رچاوه یه ک بۆ خۆتندنه وه ی دۆزینه وه ی به شتیکی کیشوهری ئه وروپا.

به شی یه که م

سه رۆک وه زیران له هه تیوخانه یه ک گه وره بووه

که جهنگی دووه می جیهانی برسیان دهکات

دایکی له ئیتالیا ناروات

من له گه‌ل رۆمانو ماوه‌ی سی و شه‌ش سا‌له، سا‌لانه پشوو‌ی وهرزی هاوینه‌مان له‌و خانوو به‌سه‌ر ده‌به‌ین، که ده‌که‌و‌یته سه‌ر به‌رزاییه‌کی ته‌نیش‌ت ریژیو ئیمیلیا له باکوری ئیتالیا، خانوو‌که که‌وره‌یه و بۆیه‌ش جینگه‌ی شیتست که‌س ده‌بیته‌وه، ماوه‌یه‌کی باشه‌ خوومان به‌و هه‌واره‌ گرتوو‌ه و جه‌ژنی سه‌ره‌سالی تیدا ده‌که‌ین، له‌ سالی ۲۰۰۴ ژماره‌مان له‌و ناهه‌نگه‌ و له‌و خانوو‌دا که‌یشتبووه‌ هفتا و سی که‌س، نه‌وه‌ش مانای نه‌وه‌ نییه‌ هه‌موو نه‌ندامانی خیزانه‌که‌مان ناماده‌ بوون، بگره‌ زۆریشیان نه‌هاتبوون، ژماره‌یه‌کیان بۆیان ساز نه‌بووه‌ له‌و بۆنه‌یه‌دا ناماده‌ بن، چونکه‌ ژماره‌ی نه‌ندامانی خیزانه‌که‌مان ده‌گاته‌ سه‌د که‌سیک نه‌گه‌ر هه‌موویان بتوانن ناماده‌ بن.

خیزانی رۆمانو که‌وره‌یه، نه‌وان هه‌وت برا و دوو خوشکن و یه‌ک له‌ دوا‌ی یه‌ک له‌دایک بوون، ماوه‌ی نیوانیان که‌مه، هاوسه‌ره‌که‌ی من ژماره‌ی هه‌شته‌مه، بۆیه‌ش دایکی پیاوه‌که‌م که‌ ناوی (ئه‌نریکا) بووه‌ بۆ په‌روم‌رده‌کردنی نه‌و مندا‌لانه‌ ناچاره‌ واز له‌ مامۆستایه‌تیه‌که‌ی خۆی به‌ینت و خه‌ریکی مندا‌له‌ زۆره‌کانی بیت، باوکی نه‌و له‌ ناو بنه‌ماله‌ جووتیاره‌که‌یان تاکه‌ که‌س بووه‌ خۆتندنی ته‌واو کردوو‌ه و بوویته‌ نه‌ندازیاری ده‌فه‌ره‌که‌یان.

هاوسه‌ره‌که‌م رۆمانو دوو روودا‌وی باوکی ده‌گپرتیه‌وه‌ و هه‌رگیز له‌ بیری ناچیت، یه‌که‌میان باوکی که‌ بۆ خۆتندنی زانکۆ له‌ ماله‌وه‌ دهرچوو‌ه، نه‌ک پاره‌ی خه‌رجیه‌کانی له‌ ماله‌وه‌ وهرنه‌گرتوو‌ه، نه‌و له‌ جیاتنی نه‌وه‌ی له‌ کار و

ماله وه دور كه وتوتوه مانگانه پاره ی بق رهوانه كردوون، چونكه نهو تاكه كهس بووه له ماله وه كار ی نه كردووه، دووه میان كه بهردهوام رۆمانو دهیگتیریتوه نهوهیه كهوا نهو له پاش كۆتاییی جهنگی دووه می جیهانیدا شهش مانگ كار ی زیاده ی كردووه تا درخسته ی ئاراسته كانی هیل ی ناسنی نیوان فیرون و پۆلونیای ئیتالیا دهراسته بكات. نهو بنه ماله یه له رۆزانی جهنگه كه رهوشیان باش بووه و كوزهرانیان باش بووه، به لام له كه ل رۆژكاردا رهوشه كه یان دهگۆریت و باوكی ناتوانیت تا سه ری مانگ مه سره فه كان بكات، بۆیه كه سه نزیکه كانی ئامۆژگاریی دهكهن بق كار كردن كۆچی ئۆرۆكوای بكات، به لام هاوسه ره كه ی نهو پیشنیازه قبوول ناكات و له كه ل میرده كه ی ناروات و له ئیتالیا دهمینیته وه و به كوله مه رگی به رگی ژیانه زمحمه ته كه دهگرتیت، كار دهكات هه موو كۆشه شه كان به ردهوام بیت تا منداله كانی خویندن تهواو بكهن، بۆیه شه هه موویان به نازایه تی دایکیان خویندنی زانكو تهواو دهكهن و دهبه خاوهن پر وانه می زانكو.

له قوتابخانه كانی ریژیو ئیملیادا

رۆمانو پرودی و فلاقیای هاوسه ری سهردانی نهو قوتابخانه یه دهكهن، چونكه نهوان له ریژیوی باكوری ئیتالیاوه هاتوون، ماوه ماوش له وئ بووینه، نهوان له وئ و له پاش كۆتاییهاتنی جهنگه كه یه كسه ر دهچنه پۆلی یه كه می سه ره تای ی لهو قوتابخانه یه دا، به لام ژنه كه له سه ره تای په نجاكانی سه ده ی رابردوو چووینه مه كتب، واته ماوه ی نیوانیان له چوونیان بق نهو قوتابخانه یه نزیکه ی كهوت ساله. قوتابخانه كه ده كه وته ناو نه واگه یه كی منداله بی دایك و باوكان و به به ردهوامی پیشسوازیی لهو مندالانه كردووه كه بوویونه قوربانیی جهنگه كه، له كه ل نهوانه مندالانی كه ره كیشی تیدا بووه. به رتومه رایه تی قوتابخانه كه بیداكوجیهی كان مه به ستیان بوو تا قوتابخانه كه یان له دوا رۆزا نه بیته كیتۆیهك و بهو هۆكاره نهو مندالانه له رووی كۆمه لایه تییه وه نامۆ نه بن، نهوان بریار ده دن بچگه لهو منداله بی سه ره رشتارانه منداله كانی هه موو

که ره که که و مرکرن. رۆمانو هر گیز منداله هه ژاره کانی ئه و قوتابخانه یه ی له بیر نه کردوه، ئه وانه ی قۆناختیکی خۆتندنیان به یه که وه بووه و هه موویان ده ناسپته وه، ئه وه ی له ره شکردنه وه ی مۆر و سه تمپه ی پۆستا زۆر وریا بوو، پووله کانی پاک ده کرده وه تا له جه ژنی سه ره سالدا دووباره پووله کان به کار بهینه وه.

فلاڤیا سه ره تای هاوړپه تیبی له گه ل رۆمانو له بیر ماوه و ده لیت:

هر له مندالییه وه سه رده می نه بوونی و نه هه مه تیه کانی پاش جهنگه که مان دیبوو، ئه و ده مانه ی کاتی تپه پبوونی قۆناخه ناخۆشه کان بوو، سه ره رای ئه وه ش بیره وه ریبه کان جیاواز بوون، رۆمانو زۆر شه یدا ی خۆپندن نه بوو، سه ره تا چه زی له یاریی فووتبۆل کردوه و به رده وام له ناو کۆرهبانه کان و له سه ره شه قامه کاندایاری کردوه، به لām له قۆناخی ناوه ندی ئه و کۆره ده گزیت و ده بیته خۆتندکاریکی وریا و گۆترایه ل. من قوتابییه کی کۆلنه در بووم، مامۆستا کانم ئامۆزگارییان کردم، بچه قۆناخی ئاماده یی، له بیرمه من ئه و ده مانه چه ز و ئاره زوی نووسینی ستوونی رۆژنامه گه ریم تیدا بوو، زۆریش به سه رده مه رۆشن گه ریبه کان سه رسام بووم.

هاوړپه کانی زانکۆمان گه یشتنه پۆستی حکومه ت

که رۆمانو و ئه ندامانی حکومه ته که ی له پێش سه ره کۆمار نۆسکار لویجی سکالفارۆ سویندی ده ستووریان ده خوارد، ناگام لێ بوو که وا وه زیری کار لیزیانۆ به گۆتی رۆمانوی پرودی ده چریانده ده یوت: ته واو. ئه و وشه یه له لای رۆمانو نامۆ نه بوو، ئه و وشه یه ده گه رپته وه بۆ قۆناخی خۆتندنی زانکۆ، ئه و وه زیره له گه ل رۆمانو له کۆلیجی ئوکستینیانومی کاسۆلیک به یه که وه بوون ئه وان که له وانه ی یاسای تایبه ت سه رده که ون ئه و وشه یه ده لپنه وه، چونکه ده رسه که یه کیک بوو له وانه زحمه ته کانی قۆناخی یه که می کۆلیجه کیان. هر له و پۆسته ش یه کیک تر له کۆنه هاوړپه کانی زانکۆیان جیوفانی ماریافلک ده بیته وه زیر، ئه و سێ که سه به یه که وه له کۆلیجی ئوکستینیانوم

ياسايان خويتندووه، ئو مەلبەندە لەبەرئەوێ لە ھەموو دەفەرەکانی ئیتالیا خەلک رووی تێ دەکرد، کە زۆربەیان لە خێزانە سادەکان بوون بۆیەش بووبوو ھەزموونیکێ تاییبەت بۆ خویتندکارەکان، ھەمووشیان سوودییان لەو بێرە یارمەتییە وەرەگرت کە پێشکەشیان دەکردن، ھەر ئەوانەش لە پۆستەکانی کارکردندا دەچوونە پێشەوێ تا ئەوێ بووبوونە کەسانی پێشەنگ لە ناو ئیتالیا.

ئەو کۆلیتجە نەک تەنیا روانگە بوو بۆ خویتندکارەکان، بگرە بووبوو ھەوایەک بۆ گۆرینەوێ ھزرەکان و تەکوین و ئەوێش ئەزموونەکەمی زانکۆی دەولەمەند کردبوو، قەشەکان ئامادەییەکانیان ساز کردوو و ئەوان بووبوونە سەرچاوەی خویتندکارەکان، چونکە ئەوان بەردەوام لەگەڵ خویتندکارەکان زۆر دەمانەو بۆ ماویەکی درێژ ھاوشانیان دەبوون.

فلاقی لە ساڵی ۱۹۶۶ دەچیتە کۆلیتجی زانستە سیاسییەکان لە پۆلۆنیای ئیتالیا، کۆلیتجەکە یەکتک بوو لە مەلبەندە نوێیەکانی خویتندن کە بۆ گەشەیی زانستە کۆمەلایەتیەکان لە ئیتالیا دەکریتەوێ. ئەو ژنە قووناخەکانی خویتندنی ئەو کۆلیتژەیی باش لە بێرە و دەلێت ئەودەمانە خویتندن لەو زانکۆیە تەژی بوو لە شلەژان و ئانارامی، بۆیەش ئەنجومەنی زانکۆ بەناچاری بیریاری بەریتکردنی ئەو ساڵە دەدات، سەرھتا ناپەزاییەکان لەسەر شتیوازی دەرس و تەنەوکان بوو، بەلام پاشان ناپەزاییەکان دەگاتە سەر سروشتی بەرنامە و پرۆگرامەکان. فلاقی دەلێت:

ناپەزاییەکان ئاراستەیی تر بەخۆیەو دەبینیت، لە قەوارەیی گلەیی و ناپەزایی لەسەر بەرنامە و وانە و تەنەوکان تێ دەپەڕیت تا دەگاتە رەوشە کۆمەلایەتی و نابوووییەکان، سەرھتا ناپەزاییەکان لەسەر ھەموو سیستەمەکان بوو.

به‌شدار بېوون له كۆړې خهبات

زۆږبهی سهرکردایه‌تیی سیاسیی ئیتالی له كۆلتیژی نوگستینیانوم دهرچوون، بۆیه‌ش رۆمانو نووسیویه‌تی:

هموو هاوړتیه‌کانی نه‌وهی ئیمه که خویندنیان له‌و كۆلتیژه‌دا ته‌واو ده‌که‌ن کاری سیاسییان هه‌لده‌بژارد، چونکه سیاست له‌وده‌مانه وه‌ک نانی رۆژانه وا‌بوو، یان ده‌کړئ بلیتین له‌ نانه‌ک‌ه‌ش زۆرت‌ر بوو، فاکت‌ه‌ری نه‌وه‌ش به‌پوونی دیار بوو، چونکه سیسته‌می وان‌ه‌کانمان و به‌رنامه‌کان هم‌وو بو‌ارساز بوون تا هه‌موومان قسه له‌سهر سیاست بکه‌ین، به‌لام کارکردن له‌سیاسه‌دا دوا دمخست بۆ سهرده‌م و کاتیکي گونجاوتر، واته پاش ماوه‌ی فیربوونه زانستییه‌کان، ئیمه وا فیر بووین که‌وا سیاست چالاکیه‌کی شه‌ریفانه‌ی و پتویستمان به‌به‌تیزکردنی بنچینه‌بنه‌رتیه‌یه‌کان بوو بۆ ئیمه‌ی گه‌نجه کچکه‌کان. رۆمانو له‌سهر قسه‌کانی به‌رده‌وامه و ده‌بیژیت:

من له‌ته‌منی سی سالی‌دا ده‌ستم داوته کاری سیاسیی، نه‌وه‌ش پاش نه‌وه بووه که خویندنم له‌ زانکۆ ته‌واو کردووه، به‌لام پیتش نه‌وه‌ی بیمه ناو مه‌یدانی پۆلیتیک زۆر بیرم کردووه‌ته‌وه، نه‌و خال و وه‌رچه‌رخانه‌م باش هه‌لسه‌نگاندووه، به‌تایبه‌تی که ژبانی خۆم له‌که‌ل خه‌لکه ئیتالییه‌کان و بیگانه‌کان به‌راورد کردووه، له‌ زۆږبه‌ی ولاتاندا سیاسه‌تکردن له‌سهر خه‌لکه‌که فه‌رز کراوه، نه‌وه‌ش پتویستی به‌وه نه‌بووه تۆ کار و پیشه‌یه‌کی تایبه‌تیت هه‌بوویت. نه‌وه ده‌کپرمه‌وه که‌وا جارتیکیان له‌که‌ل وه‌زیری یه‌که‌می ژاپونی قسه‌مان ده‌کرد که زانی من یه‌که‌م وتارم له‌و نه‌نجومه‌نه پیتشکیش کردووه که بوومه‌ته سه‌رۆکی نه‌نجومه‌نه‌که، به‌وه زۆر سه‌رسام بوو، نه‌گه‌رچی نه‌و وتی نه‌وه‌ی له‌لای ئیمه نه‌وانه‌ی ده‌گاته نه‌و پۆسته‌چهن‌دین کۆسپ و ئیعتباراتی توندکار ده‌بړن، نه‌و سیزده سال نه‌ندام په‌رله‌مان بووه تا نۆږه‌ی نه‌وه‌ی هاتووه له‌ په‌رله‌مان وتاری ره‌سمی پیتشکیش بکات. نه‌گه‌رچی من له‌ یه‌که‌م کۆبوونه‌وه بوومه‌ته سه‌رۆک و وتاری فه‌رمیم پیتشکیش کردووه. نه‌وه‌ش له‌ ولاتانی نه‌وروی دیسپلینتیکي

توندکار بووه، منیش له گه ل نهو نموننه یه دا زۆر به و هفا دهمیتنیمه وه که له زانکۆوه وهرم گرتووه به تایبه تی نهو بوارانه ی پتوهمستن به ئیتالیا، دلنیاشم کهوا نموننه ی جیاوازیی تریش له سازکردن و گه یاندنیان هه یه و نهوانیش زۆرتر کاریگه رن.

بۆاره پیشه یییه کان و بهرزه وهندییه هاوبه شه کان

رۆمانو که خویندنی یاسا ته واو دهکات دهست دهکات به خویندنی ئابووری و له ژیر چاودیری و سه ره رشتی پروفیسۆر سیرو لومباردینییه وه تیزه ئابوورییه که ی له ماوه ی پاش جهنگی جیهانی وهرده گرتیت، نهو ده بیته به کتیک لهو که سه نوێخوازانه ی کۆشش دهکات زانسته ئابوورییه کانی له پاش کۆتاییه اتنی جهنگه که گه شه بکات، به کتیکیش ده بیت له وانه ی به وردی چاودیری ژیا نی سیاسی له ئیتالیا دهکات، زۆر به وردیش توژی نه وه له سه ر قوتابخانه ئابوورییه که ی له ندهمی دهکات، به لام فلاقیای هاوسه ری روو له خویندنی سیاسه ت دهکات.

رۆمانو ژیا نی پیشه یی خۆی وهک مامۆستا یه کی یاریده ر له زانکۆی پۆلۆنیا دهست پێ دهکات، تا دهکاته پۆستی مامۆستای ئابووری پیشه سازی له کۆلیژی زانسته سیاسییه کان، که له بهرنامه کانی ئیستگه یی ئاماده ده بیت و باس له تهنگزه ئابوورییه کان دهکات، یان که باس له سیسته مه بانکییه ئابوورییه کانی ئیتالیا دهکات به تایبه تی له سه ر هۆکاره کانی هه لاوسان که گه شتبووه ریژه ی ۲۰٪ له ئیتالیا، له وده مه وه که سایه تی رۆمانو دهناسریت و ده بیته که سکی دیار و شارهزا لهو بواره ئابوورییه هه ستیاره یه دا.

فلاقیا بهرنامه یه کی ئیستگه یی هه بوو، نهو له بهرنامه که ی (کاغه زه کانی سه ر میزه که) له که نالی سێیه مدا له گه ل مامۆستاکاندا داوه تی رۆمانوی کردووه، نهو ژنه نهو کاتانه بهو شتیه یه ده کتیرته وه:

له ترسی پرسیار و گله یییه کانی خه لکه که بهرنامه کانمان به ساده یی و سووک تۆمار ده کرد، من زۆر جار یارمه تی دهره تینه ره که م ده کرد و له نیوان

برگه‌کانی به‌رنامه‌که‌دا تراکی موزیکم دادنا، به‌مه‌رجیک موزیکه‌کان له‌که‌ل ناوه‌پۆکی به‌رنامه‌کان و دیالۆگه‌کان بگونجیت، زۆریش کارمان ده‌کرد پتوه‌ندییه‌که له‌که‌ل بابه‌ته‌کان پته‌و بیت، له‌بیرمه‌ جارێکیان گۆزانی کارروونی (کاروانی پترۆل)م له‌که‌ل برگه‌یه‌کی به‌رنامه‌که‌ دانابوو که‌ باس له‌ ته‌نگژه‌کانی پترۆل و به‌رزبوونه‌وه‌ی نرخ‌ی پترۆلمان تیدا ده‌کرد. له‌و کاتانه‌دا رۆمانو وانه‌بیژی بابه‌تی ئابووری بوو بۆ قه‌شه‌کان له‌ زانکۆی پۆلۆنیا، ئه‌وه‌ی له‌ بیریان ماوه‌ ئه‌وا رۆمانو له‌که‌ل خۆتندکاره‌کاندا زانستی لاهوت به‌یه‌که‌وه‌ کۆی ده‌کردنه‌وه، ئه‌وان ده‌یانویست تی‌بگه‌ن چۆن پاره‌ و سامانی گشتی سه‌رف بکرت، له‌و ده‌مانه‌وه‌ بایه‌خ و کارنامه‌ی ئه‌و له‌که‌ل به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی کشتی ئیتالی و میله‌ته‌که‌ ناویته‌ ده‌بیت، زۆرت‌ر روو له‌و بواره‌دا ده‌کات.

له‌ کلێسایدا

رۆمانو زۆر سه‌ردانی کلێسای بروسیری له‌ شاری ریژیو نیملیا کردوه، به‌لام فلافیا سه‌ردانی کلێسای قه‌دیس پیری کردوه، زۆریش له‌و کلێسایه‌دا دیمانه‌یان بووه، ئه‌وه‌ش پاش ئه‌وه‌ بووه‌ که‌ ماله‌وه‌میان له‌ گه‌ره‌که‌که‌یان ده‌گوازنه‌وه‌ گه‌ره‌که‌که‌ی مالی فلافیا. ئه‌و دوو کلێسایه‌ ده‌که‌وتنه‌ سه‌نته‌ری شاره‌که‌، کلێساکان بۆ هه‌واداره‌کانیان شوێنی سپۆرتیان ساز کردبوو، له‌وئێ مه‌شقه‌کانی سپۆرتیان تیدا نه‌جام داوه، هه‌ر له‌و دوو کلێسایه‌دا شوێنی دیالۆگ و دیمانه‌شی تیدا بووه، وه‌ک چۆن ئه‌و ژنه‌ ده‌گی‌پتته‌وه، که‌وا (ته‌کوین)ه‌که‌ بوو ئه‌وانی ساز کردبوو تا به‌رنامه‌پێژی بگه‌ن بۆ پشتیوانی له‌ چالاکی کاسۆلیک له‌ ئیتالیا.

فلافیا و رۆمانو له‌و دوو کلێسایه‌دا پله‌کانیان به‌رز ده‌بیتته‌وه‌ و زۆریش به‌ بنچینه‌کانی کاسۆلیک تیر ده‌کرتن و زۆر شاره‌زاتر ده‌بن، ده‌توانن وه‌لامی کورت و ناماده‌ بۆ پرسیاره‌ ناینیه‌کان ساز بگه‌ن، بۆیه‌ش هه‌ردوو کورپه‌که‌یان له‌و کلێسایه‌دا چێگیر ده‌کهن، تا ئه‌وانیش به‌و ره‌وت و جۆگه‌ ناینیه‌ تیر بن، هه‌ر له‌وئێش کورپه‌کان دوو کیژ له‌ کلێسا ده‌دۆزنه‌وه‌ و له‌وئێش ماره‌میان ده‌کهن.

باندوۆری کلّیسا له سەر رۆمانو و فلافیا

جیاوازیی تەمەن له نیتوان رۆمانو و فلافیا حەوت سالی تەواو بوو، ئەو هی له بیر فلافیا ماوه کهوا شووتنی تەکوینی ناینیی ئەوان تەنیا کلّیسا نەبووه، بگره ئەوان بەشیک له زانیارییهکانیان لهو خەلکهوه بووه کهوا هاموشۆیان کردوون، تا کۆتاییی پەنجاکانیش خەلکی هەر تەمەکانی نیتالیا زۆر بەی کاتیان له کلّیسادا بەسەر بردووه، که بووبوو سەرچاوهی ناینیی هەموو خەلکی که پەکهکان، له شارەکانی نیتالیا دا هۆلی جمباز و ناوهندی فیتربوونی زمانی تیدا نەبوو، مەلهوانگەیان نەبووه و تەلهفزیۆنیان نەبووه، بۆیهش زۆر له کهنجەکان کاتەکانیان له بارەکانی مەشروب خواردنەوه بەسەر بردووه.

کلّیسا تاکه سەرچاوه و مەلبەندی خەلکهکه بووه، که بووبوو مەلبەندی لایەنە ناینی و نینتیمای سیاسی و کۆمەلایەتی هەتا پتوهندییەکانی خیزانەکانیش، هەر وهها کلّیسا وەسیلەیهک بووه بۆ تەکوین، هەموو خەلکهکه و لەسەر هەموو ناستەکان روویان له کلّیساکان کردووه، لەوئێ جالاکیی سپۆرتی تیدا کراوه و کاتیان بۆ خۆشی تیدا بەسەر بردووه، هەموو بارەکانی تەکوین و ناینییەکان لهو مەلبەندە ناینییە بووه، بۆیهش که نیسه بووبوووه نمونەیهکی فیتکردنی نەرم و کراوه بەرووی جیهانییهوه.

به‌شی دووهم

که پیاوه‌که ده‌بیته وه‌زیری پیشه‌سازی ژنه‌که بر‌وا ناکات

پاش حەفدە ساڵ ئەسەر کاری سیاسی دەبیتە راویژکاری کاروباری سارهوانی

فلاڤیا دەلێت بواری کارەکەمی من یارمەتیی رۆمانوی داوه، تا ئەو زۆر له کێشه و گرفتە کۆمەڵایەتی و ئابوورییەکانی رۆژانەیی ناو ولاتەکەمان شارەزا بێت من هاوکاری دەبووم.

ئەو سی ساڵ وەک مامۆستایەک له بواری دەزگاکانی کۆمەڵایەتی له شارەکانی ئیتالیا کاری کردووه. لەسەر ئەو ئەزمونە ژنەکە نووسیویەتی:

من له ساڵی ۱۹۷۴ له نامۆژگەیی ئیمیلی رومانی تاییبەت به خزمەتگوزاریی تەندروستی و کۆمەڵایەتی کارم کردووه، ئەو فێرگەیه سیمایەکی کاسۆلیکی پێوه بوو، وەک زۆربەیی زۆری دەزگا پێشەبێیەکانی تاییبەت به کاروبارەکانی تەندروستی، لێزە ئەوەش دەلێم لهو دەمانەیی که له ناو قوتابخانە و زانکۆکاندا نازاوه و ناشووبە پەیدا بوو ئەو نامۆژگایەش له ساڵی ۱۹۸۶ دادەخریت. که یاسای باساقلیا له ساڵی ۱۹۷۸ پەپەرە دەکریت بوارەکانی خزمەتگوزارییەکان گۆزانی زۆریان بەسەردا دیت، که بەپیتی ئەو یاسایە هەموو نەخۆشخانە دەروونییەکان دادەخرین و له جیاتیی ئەوانە مەلەبەندی تەندروستی ناوەزی دەکریتەوه و یەکەمین جاریش بایەخ به دیاردهی لادانی کۆمەڵایەتی دەدەن.

له ناو دنیی سیاسەتدا

له پاش کۆتاییی جەنگی دووهمی جیهانیدا بنەمالەیی پرودی له ناوچەیی سکاندیانوی نزیک ریزیو ئیمیلیا بار دەکەن، ئەو ناوچەیی پرودی تێیدا له دایک بووه، بەلام دووبارە دەگەرتنەوه ئەو خانووهی له سببەکانەوه تێدا

ژیاون، به لآم نه چاره خانووه که له حزبی شیوعی به کری دهگر نه و چونکه نه وان خانووه که یان کری بوو. خانووه که دوو دهر وازهی تیدا بوو، په کتیکیان دهگه یشته وه ناو باره گهی حزبی شیوعی نی تالی، که تیدا کونترین سهر کرده و دامه زرتنه ری حزب که (نهنتونیو قرامسی) کویوونه و هکانی تیدا ده کرد، له به شیک تری نهو باله خانه یه دا چند خیزانیک به کری تیدا ده ژیان.

پرودی نهوهی باش له بیره که له ماله کهی خو یانه وه و له په نجره کهی نه وانه وه بینویه تی که شیوعیه کان پر و فهی یادی مردنی ستالینیان کردوه، نهوهشی له بیر ماوه که وا په کتیک له هاوړتیه کانی نهو حزبه سهاره ت به ستالین وتووه تی:

ستالین نه مردووه، نهو له بهر خاتری نهوه کانی نیمه ده ژیت، بویه نهو نیستا نه مردووه.

پرودی ده لیت، من دهمبینی که وا چو ن ماله وه مانمان مانگانه کری تی خانووه که یان ده دایه به بریسی دارایی حزب، که ناوی (رینو سیری) بوو، لهو ده مانه وه پرودی پتوهندی بهو پاره و هر گره که و به نه دمانی تری ناو نهو حزبه وه ده کات و ژماره یه کی زوریان دمناسیت، بویه ش نهو له ته مهنیکی کچکه بییه وه ده بیته راوژکاری کاروباری شاره وانی.

نهو پوستهی که پرودی هه بیوو، ده بیته روانگی هه موو کتیه و گرفتی خه لکی ناوچه که، چونکه نه و ده مانه کتیه کومه لایه تیه کان له ناو نی تالی زور بوو، بویه ش خه لکه که بۆ چاره سهر کردنی کتیه کانیان روویان له نهنجوومه نی شاره وانی ده کرد، نهوهش به شیک بوو لهو مملاتییه سیاسییهی که له سهر کورمپانی نی تالی و ده ولی رهنگدانه وهی هه بوو. لهو روژانه دا له میژووی نی تالی دانوستاندن و قسه کردن له ناو نهنجوومه نه کانی شاره وانی له سهر سیاسیتهی ده ولی و شرعیه تی په یمانی نه تله سی گهرم بوو، له ساله کانی گهرمی شهری قیتنام سیسته می سیاسی ولاته که که شهی پتوه دیار بوو، تا نهو سالانهی که تیدا رینو سیری دامه زرتنه ری حزبی شیوعی نی تالی ده بیته سکر تتری ناوهندی پتوهندیه کانی دهر وهی بۆ پتوهندیه کانی ده ولی له گه ل حکومتی

هه‌قاله‌بندی به سه‌رۆکایه‌تی رۆمانو پرودی.

له‌یه‌که‌مین ئەزموونی سیاسی رۆمانو پرودی که ده‌بیته‌ راویژکار له‌ کاروباری شاره‌وانی و له‌ هه‌لبێژاردنه‌که‌دا دهردمچیت کاردانه‌وه‌ی له‌سه‌ر خیزانه‌که‌ی ئەودا ده‌بیت، چونکه‌ له‌وه‌تی بۆ خۆتندن روو له‌ زانکۆی میلانۆ له‌ له‌ندن کردووه‌ له‌ ماله‌وه‌ دوور ده‌که‌وتنه‌وه‌.

شاری ریژیو له‌سه‌ر رۆمانو تازه‌ نه‌بوو، ئەویش له‌و شاره‌ نامۆ نه‌بوو چونکه‌ بێجگه‌ له‌ خۆی نۆ که‌س له‌ خوشک و براکانی له‌ ماوه‌ی بیست سالدا له‌ قوتابخانه‌کاندا رۆلیان هه‌بووه‌ و توانیبووین تۆرتیک پتوهندی له‌گه‌ڵ خه‌لکێکی زۆر دا بگرن، هه‌مووشیان پتوهندیی که‌رمیان به‌ جیهانی کاسۆلیکه‌وه‌ هه‌بووه‌. سه‌رۆک حکومه‌تی ئیتالییا ماوه‌یه‌کی کورت له‌ پۆستی راویژکاری شاره‌وانی ده‌میتێته‌وه‌ و که‌ کارێک له‌ زانکۆ وهرده‌گریت له‌و پۆسته‌ ده‌ست له‌کار ده‌کێشیته‌وه‌، هه‌ر ئەو رۆژه‌ی واز ده‌هینیت تا سه‌عات سیتی به‌یانی پتوهندیه‌که‌ی ده‌میتیت و له‌ سه‌عات حه‌وتی به‌یانی سواری شه‌مهنده‌فه‌ر ده‌بیت و به‌ره‌و شاری پۆلۆنیای ئیتالیی به‌ری ده‌که‌وت، که‌ تیدا کاری وانه‌بێژی وهرگر تووه‌.

پابه‌ندبوونی کولتووری به‌ ریژیو ئیمیلیا و ده‌رووبه‌ره‌که‌یدا

ئه‌گه‌رچی شاری ریژیو ئیمیلیا شاریکی گچکه‌ بووه‌، به‌لام له‌ بواره‌کانی سیاسی و کولتووری و هونه‌ریدا له‌ سالی شپسته‌کانی سه‌ده‌ی رابردوودا که‌شه‌ی زۆری تیدا بوو، به‌لام ئەو ژن و مێرده‌ ئه‌گه‌رچی له‌وێ ژیاون و له‌وێش خۆپێندووین و هه‌ر له‌و شاره‌ش پرسی سه‌ی هاوسه‌رگیرییان کردووه‌، به‌لام ئەوان رۆلیان له‌و شاره‌دا نه‌دیوه‌ و له‌ رووداوه‌کانی ئەوتینده‌ری ئه‌کتیف نه‌بوون. فلاکیا ده‌بیتیت:

ئیمه‌ له‌گه‌ڵ رۆمانو له‌ زۆر له‌ چالاکیه‌ کولتوورییه‌کانی ئەو شاره‌ به‌شدار ده‌بووین، زۆریش ده‌جووینه‌وه‌ ئەو شاره‌ و هاوکار ده‌بووین له‌و به‌رنامه‌نای مۆرکی نایینی کاسۆلیکیان هه‌بووه‌، ده‌لی له‌ رێگه‌وه‌ بووین به‌ره‌و ئەو شاره‌ له‌

رېگەدا نۆتۆمۆبېتلە مارکە فیاثە ۸۵۰ كەمان شكاو لە نيوەى رېگەدا ماينەو، نېمەش زۆر تەنگاۋ بوۈين چۈنگە (قەشەى باوك ماری دومينىك شنو)مان لەكەلدا بوو، دەبوۋايە ئەو لە كاتى ديارىكراۋدا بگاڤتە ئەۋىندەرئى كە تېدا كۆرپىكى ھەبوو، كە شوفىرېك بۆمان دەۋەستېت من و باوكە قەشەكە دەگەيەنېتە شارەكە و لە كېشەكە رزكارمان دەكات.

لە پۇلۇنيا و پېش سىياسەت

كە رۆمانو و فلاشيا پېرۆسى ھاۋسەرگىرى لە سالى ۱۹۶۹ دەكەن بەيەكجارى شارى رېژيو ئېملىيا جى دەھىلن و لە شارى پۇلۇنيا نېشتەجى دەبن، لەۋى و لەو شارەدا شىتۋازە كۆمەلایەتییەكەى رابردوۋيان دەگۆرپت، بەلام دەكەونە ناو ژيانىكى ترى كۆلتووربىيەو، لەۋى بەردەوام لە كۆنگرەكان، لە كۆرەكاندا بەشدارىيان دەبېت، لەگەل رۆشەنكەرەكانى شارەكەدا دىالۆك دەكەن، لە سەنتەرە كۆلتووربىيەكان ئامادەبىيان دەبېت، بەتايبەتى دەزگای مولىنۆى كۆلتوورى ئەۋەى بە زانستە كۆمەلایەتییەكانەۋە دەگاتە ئىتالىا و دەزگایەكى پەخش دادەمەزرىن و دەقە ئەنگلۆسكسۆننىيەكان ۋەردەگېرنە سەر زمانى ئىتالىا. ئەو دەزگایە باندۆرى لەسەر خۆتندنى زانستە كۆمەلایەتییەكان و زانستە سىياسىيەكان لەسەر ژيانى سىياسىي ئىتالىا دەبېت، كە رەۋشېكى نوپخۋازى پەيدا دەكەن و ئەۋەش پاش گۆرانەكان لە سىستەمە نابوورى ئىتالىا سەر ھەلدەدات. دەزگای مۆلىنو زەمىنەپەكى بەبېت ساز دەكات بۆ سازبوونى كۆمەلەى دىالۆكى سىياسى لە ئىتالىا، ئەو دىالۆگەى لە نىۋان كۆلتوورى لىبرالىيەكان كۆلتوورى كاسۆلىكە دىموكراسەكاندا رووبەروو دەبنەۋە.

ۋەزىر لە ھكۆمەتەكەى ئەندىرىوتى

سەرۆك ۋەزىرانى ئىتالىا (جولىۋو ئەندىرىوتى) داۋای زانىارى و ئەزموونى تايبەتى رۆمانو پرودى كرېبوو، پاش ئەۋەى زانىارىيەكانى بە دەست دەكات

لهگه‌ل بوندولفی وهزیری خه‌زانه‌ی ئیتالی سه‌یری راپۆرتی زانیارییه‌کانی ده‌کات، له‌و ده‌مانه‌ش حزبی دیموکراسی کریستیان کۆنگره‌ی ده‌بیت، بۆیه‌ش له‌ مانگی نۆکتۆبه‌ری ساڵی ۱۹۷۸دا بپاریار ده‌ده‌ن ئه‌و له‌ بواری ته‌کنیکدا دامه‌زرێن، له‌و بواره‌دا چه‌ندین پۆست وه‌رده‌گریت، له‌وانه‌ وه‌زیری پیشه‌سازی ئه‌و ده‌کاته‌ جێگری سکرته‌یر. که‌ سه‌رۆک وه‌زیرانی ئیتالی سه‌رقالی ئه‌وه‌ بوو ئه‌ندامانی حکومه‌ته‌که‌ی فره‌رهنگ بکات، داوا له‌ وه‌زیری خه‌زانه‌ فیلیبو بوندولفی ده‌کات ناوی پسه‌پۆرتیکی لێزانی ئابووری پتیشکیش بکات تا بتوانیت وه‌زاره‌تی پیشه‌سازی بۆ به‌رتوه‌ بیات، ئه‌ویش له‌ وه‌لامی داواکه‌ی سه‌رۆکدا ناوی رۆمانوی ده‌دات، سه‌رۆکیش زووتر ئه‌و ناوه‌ی پت‌گه‌یشته‌بوو تا له‌ به‌رده‌م ئه‌ندامانی کۆنگره‌ی حزبی دیموکراسی کریستیان پتیشنازی بکات، ئیتر به‌و جۆره‌ که‌ رۆمانو له‌ ده‌ره‌وش پشته‌یوانیی چه‌په‌کانیش به‌ده‌ست ده‌هێنیت ده‌بیته‌ ئه‌ندامیکی حکومه‌ته‌که‌.

فلافیا ته‌مه‌نی سی و یه‌ک ساڵ بوو که‌ هه‌والی ئه‌وه‌ی ده‌ده‌نتی که‌وا هاوسه‌ره‌که‌ی بوویته‌ وه‌زیر، که‌ هه‌رگیز چاوه‌روانی ئه‌و هه‌واله‌ی نه‌کردوه‌، به‌وش هه‌موو شته‌یوازی ژبانی ده‌گرتیت، ئه‌گه‌رچی رۆمانو کاره‌که‌ی به‌زمحه‌مت ده‌زانتیت به‌لام قه‌ناعه‌تیشی هه‌بوو که‌وا شروقه‌کردن و ره‌خنه‌گرتن له‌ مه‌سه‌له‌کان له‌گه‌ل بپاریاردان جیاوازی هه‌یه، زانین و تیگه‌یشتن له‌ کتیشه‌کان مه‌رجتکی پتویست نییه‌ له‌سه‌ر وه‌رگرتنی وه‌زیره‌ی حکومه‌ت له‌ هه‌موو پۆسته‌کان. له‌و ده‌مانه‌ ئیتالیا زۆر سه‌رقالی دامه‌زاندنه‌وه‌ی ده‌زگاکانیان بوون، که‌ ته‌ژی بوون له‌ کتیشه‌ و ئالۆزییه‌کان، ره‌وشه‌کش ئه‌وه‌ی ده‌خوازی که‌وا شروقه‌یه‌کی زۆری ده‌ویست له‌ بواره‌کانی که‌رتی پیشه‌سازی و ئابووری.

فلافیا بوویته‌ هاوسه‌ری وه‌زیری پیشه‌سازی ئیتالی، ئه‌وه‌ی له‌ بیره‌ که‌ رۆژتکیان له‌گه‌ل رۆمانوی وه‌زیر به‌ره‌و رافان ده‌چوون له‌سه‌ر ریگه‌ی خۆیاندا له‌ سه‌ردانیکی له‌ ناکاودا سه‌ردانی یه‌که‌یه‌کی به‌ره‌مه‌پنانه‌ی بۆری ده‌که‌ن، له‌وه‌ی بۆیان ده‌رمه‌که‌وتت که‌وا یه‌که‌که‌ له‌لایه‌ن کرتکارانه‌وه‌ ئیفلج بووه. که‌

کریکارهکان دەرزانن مێوانهکهیان وهزیرهکهی ئەوانه دەست بەکلهیی دەکەن، قسه لەسەر ئەوه دەکەن کهوا دەرگاکهیان سسته و بەرهمی نییه، ئەگەرچی دەرگاکهیان یهکتیکه له کارگه گهورهکانی ئەوروپا. فلاقیبا وتووێتی کهوا قوناخهکه ئەستهم و تراجیدی بوو، چونکه لهو دهماندا دەرگا ئیتالییهکان یهک له دواي یهکدا دەرپووخان، ئەگەرچی رۆمانو پیتش ئەوهی بێتته وهزیر ئەو لەسەر یاسایهک بۆ پشتیوانیی دەرگاگان و کۆمهککردنیان ئیمزای کردووه تا ئیفلاس نهکەن.

لهو ئاههنگه‌ی له‌سەر شه‌ره‌فی شازنی هۆله‌ندا ساز کرابوو

باوکی فلاقیبا له تهمهنی په‌نجا و نۆ سالی‌دا کۆچی دوايي ده‌کات، بۆیه کۆسته‌که‌ی گه‌وره بوو بۆ ئەو ژنه، چونکه ئەو بیره‌وه‌رییه جوانه‌کانی ئەوی زۆر له بیره، وه‌ک ئەو ئاهه‌نگه‌ی که له‌سەر شه‌ره‌فی شازنی هۆله‌ندا (بیاتریس) ساز کرابوو، باوکی داوای لێ ده‌کات بۆ ئەو بۆنه‌یه فستانتیکی دەرچوونی نایاب و ناوازه‌ی درێژ بکڕیت، هه‌روه‌ها باوکه‌که به‌ کێزه‌که‌ی ده‌لێت ده‌بێ هه‌وسه‌ره وهزیره‌که‌ت به‌ده‌له‌ی جۆری سمۆکن له‌به‌ر بکات، چونکه پرۆتۆکۆله‌کان و ناماده‌بوون له‌و بۆنه‌یه‌دا ئەوه ده‌خوازێت.

له‌به‌ر وه‌زیره‌کانی ده‌بووايه رۆمانو بچیتته رۆمای پایه‌ته‌خت و ماله‌که‌ی له پۆلۆنیا بگوازیته‌وه، به‌لام که حکوومه‌تی نوێ پێک ده‌هێنرێت په‌له له رۆمانو ده‌کریت به‌زووترین کات بگوازیته‌وه رۆما، ئەگەرچی ئەو ته‌نیا پینج مانگ بوو ئەرکه‌ نوێیه‌که‌ی له جیهازی راپه‌راندن وه‌رگرتبوو، که حکوومه‌ت راده‌گه‌یه‌ندریت ئەو له‌ به‌رده‌م لێژنه‌یه‌کی په‌رله‌مانیدا سه‌رقالی سازکردن و شروقه‌کردنی یاسا‌که‌ی ده‌بیت، هێشتا کاره‌کانی ده‌میتێت که داوای لێ ده‌کەن بگاته وه‌زاره‌ته‌که‌ی، که ده‌گاته ئەوتندهری ده‌بینی دوو له یاریده‌ره‌کانی هه‌موو کتیب و دۆسیه تایبه‌تییه‌کانی بۆ کۆ کراوته‌وه، دوو سه‌عات پاش ئەوه‌ی له پۆلۆنیاوه ده‌گاته رۆما ده‌بینیت هه‌موو که‌ره‌سته و پێداویستییه‌کانی به‌خێرایي بۆ فه‌راهه‌م کراوه.

پاش حەفدە ساڵ لە دوورکەوتن دووبارە دەگەڕێتەوە

پاش حەفدە ساڵ رۆمانو پۆستیکى سیاسى وەردەگرت، وەرگرتنى ئەو پۆستە بۆ یەکەم جار لە ناکاو بوو، وەرگرتنى پۆستەکە و شتێوی کۆتاییهاتنەکەى چاوەرواننەکراو بوو، ئەوەى شیایوی ناماژە پتکردنە کەوا بەشداری و دەرجوون و واژەیتانی پۆستە سیاسییەکانى لەو دەمانە لە ئیتالیا بەپێچەوانەى ئەو رۆژگارەیه. ئەو لە ژيانى وەزیفەدا کار و بەرنامەکانى پتوهندیبى پتەوی بە سیاسەتەتووە هەبوو، ئەو دەمانەى لە زانکۆ بوو لەکەل رۆژنامەکاندا هاوکار بوو، لەوانە لاقونیرو ئەلسول ٢٤ ئەوەرۆ کوریز دیلا سسیرا، لەوانە بەردەوام وتاری ئابووری تیدا دەنووسی، بۆچوونە سیاسییەکانى نیشان دەدا.

رۆمانو پرودی دەبیتە سەرۆکی نامۆژگەى بنیاتنانەوێ پشەسازی، دووجاریش ئەزموونی سەرۆکایەتیی دەزگای جیبی کە دەزگایەکی دارایی کشتییە دەکات، کە کاری ژماردنی دەزگاکانى کردوو، بەتایبەتی ئەوانەى کتیشە و گرفتیان هەبوو تا دووبارە نۆژەنیا بکاتو، دووم جاریش دەبیتە سەرۆکی دەزگای ماسیراتی تاییبەت بە دروستکردنی ئۆتۆمۆبیل لە شارى مودین. سیاسەت لە ئیتالیا رۆلى کاریگەرى هەبوو بۆ دۆزینەو و دەستنیشانکردنی کەسانی کارامە و لیزان، رۆمانو کە دەبیتە سەرۆکی نامۆژگەى بنیاتنانەوێ پشەسازی، کار دەکات هۆکارەکان و جۆرى تەنگۆهەکان لە دەزگا کشتییەکان هەلبژێرت و شروڤەیان بکات، کار دەکات توێژینەوێ بکات بۆ سازکردنی شتێوازی بەرنامەى پشپۆرپیەکان بۆ ئەو کارگانه، نامۆژگەکە کارکەر دەبن لە سالانى نیاوان ١٩٨٢ تا ١٩٨٩ و بۆ جاری دوومیش لە سالانى ١٩٩٢ تا ١٩٩٤ واتە راستەوخۆیان پاش دەستبەکاربوونی حکوومەتەکەى برلۆسکۆنى بوو.

لە قوتاخى دوومى وەرگرتنى پۆستى سەرۆکایەتیی وەزیران لەلایەن کارلۆ ئازیقلیو کیامبیەو زۆر رهوشتی ناشەریفانە پەپرەو کراو، بەتایبەتی لەسەر

ناستی نیداره‌ی به‌ریتوه‌بردنی ده‌زگا گشتییه‌کان، بۆیه‌ش داوا له رۆمانو پرودی کرابوو به‌هانای ئه‌و ده‌زگایانه‌وه بیت و چاکسازییان تیدا بکات.

فلاقی ده‌لایت سه‌رۆک وه‌زیران داوا له رۆمانو ده‌کات به‌په‌له وه‌لامی بداته‌وه، ئه‌ویش له‌سه‌ر پایسکیل بوو به‌سه‌ر هه‌ورازیک ده‌که‌وت، بۆیه‌ش ژنه‌که ناتوانی وه‌لامی سه‌رۆک وه‌زیران بداته‌وه، چونکه پیاوه‌که‌ی دوو سه‌عات بوو بۆ پیاسه‌کردن له ده‌روه‌وه بوو، دیاره ئه‌و ده‌مانه‌ش ته‌له‌فۆنی مۆبایل نه‌بوو تا پیتوه‌ندیی پتوه بکات.

رۆمانو پرودی ئه‌وه‌ی کردبووه خووتکی تایبه‌تی خۆی نه‌گه‌ر له‌سه‌ر بریارانی مه‌سه‌له‌یه‌کی گرینگ بووایه، پیاسه‌یه‌کی ده‌کرد، یان سواری پایسکیل ده‌بوو، ئینجا ده‌که‌رایه‌وه و بریاره‌که‌ی دها، ئه‌وه‌ش یه‌کتیک له ره‌فتاره نه‌گۆره‌کانی ئه‌و بووه و ژنه‌که‌ش هیدی هیدی باش شاره‌زای ئه‌و ره‌وشتانه‌ی ئه‌و بوو. فلاقی ده‌قی ناخاوتنه‌که‌ی رۆمانو و سه‌رۆک وه‌زیران کیامبیی له‌بیره، ئه‌ویش له‌وده‌مانه نیگه‌ران بوو، ده‌یزانی هاوسه‌ره‌که‌ی دووباره ده‌که‌ریته‌وه ناو کیشمه‌کیشه‌کانی که له ئاکامی کارکردنه‌که‌دا تووشیان ده‌بیت، چونکه به‌شیک له‌و خه‌لکه‌ی ئه‌و کاری له‌سه‌ر به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی ده‌کرد زیانیان لێ ده‌که‌وت، ئه‌وه‌ش ده‌بووه سه‌رئیشه بۆ ماله‌هیان.

ئه‌و بریاره‌ش کاریگه‌ریی له‌سه‌ر سیسته‌می بانکه ئیتالییه‌کان ده‌بوو، هه‌روه‌ها بریاردان له‌سه‌ر فرۆشتنی هه‌ردوو ده‌زگای کریسو و ئه‌لفا رۆمیو، دیاره فلاقی حه‌قی بووه که‌وا ئه‌و بریاره‌ ته‌نیا له‌لایه‌ن که‌سه پیتوه‌نداره‌کانه‌وه ره‌خنه‌ی ئاراسته‌ ناکریت و به‌س، بگه‌ر ئه‌و ره‌خنه و کاردانه‌وه‌یه له‌لایه‌ن سیاسیه‌کانه‌وه وه‌ک چه‌کتیک دزایه‌تیان پێ ده‌که‌ن.

بهشی سییهم

پهیمانی ئولیفۆ له سالی ۱۹۹۶ رۆمانو دهکاته سهروک وهزیران

هه‌فالبه‌ندیی راسترۆکان له پێناوی ئازادیدا له سالی ۱۹۹۴ هه‌لبژاردنه‌کانی ئیتالیا ده‌به‌نه‌وه، ئهو پێشهادته‌ش له گۆره‌بانی سیاسیدا هه‌رگیز حیسابی بۆ نه‌کرا‌بوو، به‌لام فلاقیای هاوسه‌ری رۆمانو له‌لای یه‌کیک له یاریده‌ره‌کانی خۆیدا وتبوی که‌وا برلۆسکۆنی زۆرینه‌ی ده‌نگه‌کان ده‌بات، ئه‌وه‌ش له ناکامی ئه‌وه‌دایه چونکه ولاته‌که‌مان زۆر ماندوو و هه‌راسان بووه و گۆرینی ده‌وێت، ئهو گۆرانه‌ش برلۆسکۆنی له هه‌لمه‌تی هه‌لبژاردنه‌که‌دا بانگه‌شه‌ی بۆ ده‌کات.

له‌و پێشهادته‌ نوێیه‌دا رۆمانو یه‌کسه‌ر خۆی نه‌هاوێشته ناو به‌ره‌ی ئۆپۆزسیۆنه‌وه، که‌میک چاوه‌روان بوو تا بزانیته برلۆسکۆنی چ ده‌کات، به‌رنامه‌کانی چۆن جێبه‌جێ ده‌کات، به‌لام بنیامین ئه‌ندریاتی سیاسی‌ته‌مه‌دار و مامۆستای ناوداری بواری ئابووری و هاوڕیتی زۆر نزیکي رۆمانو له‌گه‌ڵ ده‌سته‌یه‌ک له هاوڕییه‌ لیژانه‌کانی کۆبوونه‌وه‌ی ده‌کرد و باسی ره‌وشی سیاسی و لاتی ده‌کرد و شروقه‌ی پێشهادته‌کانی له‌ بواره‌کانی سیاسی و ئابووری ده‌کرد.

له‌و قۆناخه‌دا قسه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه ده‌کرا بزاقیکی ئۆپۆزسیۆنی راسته‌قینه‌ له ئیتالیا ساز بکریته، بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش ریکخسته‌ سیاسییه‌کان، سه‌ننه‌ره کولتووورییه‌کان، نوێنه‌ری ئیشتراکییه‌کان، نوێنه‌ری حزبی که‌سک، له‌گه‌ڵ نوێنه‌رانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌دنیی ئیتالی و ده‌زگاکانی پیشه‌سازی و پیشه‌وه‌ره‌کان و به‌رپرسیانی سه‌ندیکا‌کان و لیژانه‌کانی بواره‌کانی زانکۆ و به‌رنامه‌کانی خۆتدنگه‌کان قسه‌یان له‌سه‌ر ئه‌و ره‌وشه‌ ده‌کرد.

فلاقی ده‌گێرپه‌ته‌وه که‌وا میشاک سالفاتیکای سیاسه‌ته‌مداری ناوداری ئیتالی جارتیکیان له کۆبوونه‌وه‌یه‌ک که مۆرکیکی سیاسی پتوه بوو به رۆمانوی وتبوو:

له ناخه‌وه خاله‌ هاو به‌شه‌ حه‌ساسییه‌کان ده‌گه‌نه‌وه یه‌ک، ئه‌وه‌ش هاوکیشه‌یه‌ک له نیوان هه‌لوێسته‌کان دروست ده‌کات. بۆیه‌ش ئه‌و قسه‌یه ده‌گێر مه‌وه ئه‌گه‌رچی تایبه‌تییه‌ به‌لام من خۆتدنه‌وه‌ی تایبه‌تی‌شی بۆ ده‌که‌م.

ئەو چۆرە كۆپۈنەنە و دىمانەيە لە ھەفتە و مانگەكانى پاشتر بەردەوام دەبوو، بۆيەش فلاشيا نامازەى بەرە داوھ كەوا رۆمانو زۆر لەگەل قەشە باوك جىوساب لە ئوليفىتا و لە چەندىن دەزگای ئاينىنى نزيك شارى پۆلۆنىاي ئىتالى كە تىدا (قەشەى باوك دۆسىتى) دواړۆهكانى ژيانى تىدا بەسەر دەبرد دیداریان دەبوو.

سەرھەتاكانى پەيدا بوونى ئۆپۆزىيۆن بۆ سىستەمە سياسىيەكە

لە يەكەم دىمانەى دۆسىتى و رۆمانو لە سالى ۱۹۹۴ قەشە باوكەكە بە رۆمانوى راگەياندبوو كەوا ئەو لە رەوشە كشتىيەكەى ولات نىگەرانە چونكە ھەست دەكات كەس لە كۆمەلگەى ئىتالىا لە ناو دەسەلاتدا بوونيان نىيە، بۆيەش ئەو ئارەزوومەند بووھ كەوا دەزگا سياسىيەكان لە پاش سەرھەلدانى كەندەلىيەكان بەرادەيەكى زۆر لە ناو دەزگاكانى دەولەت و حزبە سياسىيەكان دامەزرىتتەوھ و گۆرانىك بەرپا بىت.

رۆمانو نووسىيويتى كەوا قەشە باوك داوا لە ئامادەبووان دەكات نامازە بەھەموو كەسايەتییە كارىگەرەكان بكن، ھەرھەا ناوى ھەموو كەسە زىرەكەكانى ناو شارەكان تۆمار بكن تا بەيەكەوھ پتوھندىيەكانى كۆمەلگە و سياسەت دامەزرىنەوھ. بەلام ديار بوو كەوا پتیشنىياز و داواكە مەسەلەيەكى تەجىرىدى و زەحمەت بوو، نەدەكرا ئەوھ مەيسەر بىت، چونكە خەلكەكە بەگشتى رەشبین بوون، بەلام بەرنامە و ئامۆژگارىيەكان بۆ دواړۆ بووھ بلكەيەكى كار كردن بۆ سالانى داھاتوو، لىژنەكان بۆ چەسپاندنى دەستور بە بەشدارىي قەشەباوك دۆسىتى لە ھەموو چالاكىيەكان دەستبەكار بوون.

قەشە باوك جىوساب لە ئوليفىتو پتیشوازيى گەرمى لە مپتوانەكان دەكرد، كارەكانى ئەو لەو شانە بچووكەى كە تەنيا شووتنى يەك سىسەم دەبوو بەردەوام بوو، قسەكانى ئەو ھىماى ئەوھى دەگەياند كەوا ھەك حالەتى رەھبانەكانى مونتيسول رەوشەكانى بەرھو گۆران و ھەژان دەبرد. دىمانەكانى پرودى لەگەل كەسايەتییە سياسىيەكانى ئىتالى بەردەوام بوو، لەوانە ماسىنۆ

دالیما که یه کتیکه له سه رکرده کانی دیمو کراسی چهپ و کۆنه سه رۆک وهزیرانی له ماوهی سالانی ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰، به یارمه تیی قوتابییه که یه نهدریا بابینی که به پرتو به رایه تیی دهزگا راوژکاراییه کان و کانزاکانی ده کرد هزر و بهرنامه کان له لای رۆمانو چه که ره ی ده کرد و که شه دار ده بوون، به یه که وه کتیشه و ته نگزه کانی ئیتالیایان ده پیشکنی، خال به خال له سه ره نه و کیشانه رامانیان ده بوو، تا بتوان بهرنامه یه کی سیاسی ته واو کهر بهرجهسته بکن، به مەرچیک هه موو داخواییه کانی ئیتالییه کان به نیتته دی.

بق نه وهی دۆسیه کان و بهرنامه ی دیمانه ی که سایه تییه کان نه ندریا بابینی به هاوکاری لیسیا میناردی نه و کاره ی مه یسه ره ده کرد، به لام رۆمانو خاله کرینگه کانی دیالۆگه کانی سیاسی و نابووری له ولاته که دا داده رشت.

بهرنامه ی ته له فزیۆنی (سه رده می بژاره کان) دیدی له سه ره کتیشه نابووریه کانی ئیتالیا راده گیاند، نه وانیش نه و دوو که سه به یه که وه خشته یان بق نایه کسانییه کانی داده رشته وه، به تایبه تی مه سه له ی قهرزه گه وره کانی نه و ولاته، به لام رۆمانو تیبینییه کانی له سه ره کتیشه کانی که رتی نابووری تۆمار ده کرد، هه روه ها باسی که رتی دادیشی کردوه و چاره سه رکردنی دهزگا کانی به ناراسته و بهرنامه یه کی خیرا به پتویسته زانیوه.

یه که م ده رچوونی رۆمانو پرودی

به پرتو به ره ی کۆواری لاگازات دو ریژو، ئومبارتو بونا فینی سالانه وه ک که سایه تییه کی ناوداری شاری ریژیو ئیمیلیا دیمانه ی رۆمانو پرودی کردوه، به لام نه و دیمانه ی له مانگی ئۆگستسی سالی ۱۹۹۴ نه نجامی دابوو، نه وش یه که مین لیدوانی سیاسی بق رۆمانو پرودی نه ژمار ده کریت، به لام دیمانه که له سه ره شیوه ی دیالۆگ نه بوو، بگره له سه ره داوا ی نه لساندرۆ کاری سه رۆکی شاره وانییه که کارببینیتی داوا له به پرتو به ره که کرابوو دیمانه که بکاته دیمانه یه کی گشتی، به پرتو به ره که دیمانه گشتییه که ی له ناو باخچه ی سه یرانگی فالیسترا کردبوو.

له دريژهي ديمانه که دا رۆمانو پرودي باسي رهوشي نابووربي نيتاليای کردبوو، تا رادهیهک گه یشتبووه سهر رهخنه کردنی حکومه ته که ی برلۆسکۆنی لهوی به ناشکرا و راشکواوه وتبووی من نیازم ههیه بیمه ناو ململانیه سیاسییه که، ئه وهش به ناراسته یه کی راسته وخۆ ده که م چونکه دیاره که وا رهوشي نابووربی ولاته که لاره و من نیازم ههیه پرۆژهیه کی نوئی سیاسی ساز و ناماده بکه م. به پرتوبه ری کۆواری دو ریژیو دهقی دیمانه که ی رهوانه ی هه موو ناژانسی هه و آله کان کردبوو، ئه وهش وهرچه رخانگی وهرزه که ربوو، له و رۆژه وه چالاکی سیاسی رۆمانو پرودي دهست پی دهکات، له دوا ی ئه و دیمانه یه و له سهر دانیکی بق به رشلۆنه ی ئه سپانیا هه فیه یفینتیکی له که ل رۆژنامه ی بابیسی ئه سپانی کردبوو. له و دیمانه یه دا رۆمانو جهختی له سهر ئه وه کردوه که وا ده بی ئه و کرته به کرته وه که ده روازه یه ک بدۆزته وه بق به پکردنی کیشه کان تا ولاته که مان به شیوه یه کی باشتر به پتوه بچیت، ئه وهش مانای ئه وه بوو که وا رۆمانو ناماده یه به رنامه پژی بکات کیشه نابووریه کان و کۆمه لایه تیه کانی نیتالییه کان چاره سهر بکات، فلاشیای هاوسه ری وتووه تی که وا به رنامه کانی هاوسه ره که ی له وده مانه پراکتیک بووه نه ک به رنامه ی سهر کاغهن، ئه و به رنامه یه کی نوئی بق نیتالیا پی بووه، چونکه به رنامه کانی پیش ئه و له دیدی ده نگدهره نیتالییه کان به مردویی هاتووته بوون، بۆیه ش ئه وان چاوه پوانی باشتر و گونجاوتر ده که ن تا هه موو لایه ک خۆشگوزهران بکات و به رده و امیش به بخشن.

نۆلیفۆ یان زهیتوون

رۆمانو له دهسته واژه یه ک ده که را تا له دامه زرانده وه ی نیتالیا به کاری بهیتیت، له و ده مانه شدا رۆژنامه کان قسه ی وایان ده کرد که وا رهنه گ له و ماومه دا چه ند حزبیک به ره یه کی نۆیۆزسیۆن له لایه نه راسترۆکانی ناوه ند رابگه یینن، ده نگۆی ئه و به ره یه زۆر به خیرای بیلاو ده بووه وه، پاش ئه وه ی جیوفاتی بیانشی که په رله مانتاریکی سهر به حزبی میلی بوو ناوه رۆکی

کۆبۈنۈنە نارسىمىيەكەى ئاشكرا كىردۈبۈ كە لەكەل رۆمانو پرودى و چەند سىياسەتمەدارى تر كىردۈبۈيان، لەوئىدا وتراپوۋ:

ئەنگەرى ئەو ھەيە ھەقالبەندىيەك لە نىوان ھىز و حزبە سىياسىيەكان لەدايك ببىت، رەنگە ئىوان لەو ھەقالبەندىيەدا رۆمانو پرودى بۆ پۆستى سەرۆك ۋەزىران كاندىد بكن.

ئەو ھەوالە لەلەين رۆژنامەكان بەشىئوھىك بلأو كرايەو ھەيچ شىئوھىك رۆمانو چاۋەرۋانى نەدەكرد، كە تىدا وتبۈويان كەوا رۆمانو خۇزى ھاويشتوۋتە ناو ئاگرى شەرەكە، ئەو رستەيش لەلەين برلۆسكۆنىيەۋەش بەكار ھاتبۈو، ئەو ھەش ماناى ئەو ھى دەگەياند كەوا پرودى ھاتوۋتە ناو سىياسەت.

ئەگەرچى ھىرشىكى توند دەكرايە سەر رۆمانو پرودى، لەولاشەو ۋمارەيەكى زۆر فاكس و نامەى بىشتىگرى بۆ ئەو رەوانە دەكران و دەگەيشتنە نووسىنگەكەى ئەو لە شەقامى كارىولى لە پۆلۇنيا، ھەموو لايەك لەكەل ئەو ھەدا بوون ئەو بەشدارىي ئەو كىيانبازىيە بكات و بچىتە ناو گۆرەپانى سىياسەت، رۆژ بەرۆژ بزاھەكەيان كەشەى دەكرد و گەورە دەبوو، بۆيەش پىشنىياز دەكەن كۆمەلەيەك بەناۋى (ئىتالىامان وا دەيەۋىت) لە مانكى فىبىرايەرى سالى ۱۹۹۵ يەكەمىن دىمانەى رۆژنامەكەرىيان ساز بكات، پاشان ھەريەك لە حزبى دىموكراسى ئىشتىراكى و كەسك و حزبى مىللى و بزاڧى ئاينى و ئىشتىراكىيەت دەبنە ئەندام لەو كۆمەلەيە. لەو دەمانە بوو كە زاراۋە و ناۋى ئۆلىڧۆيان زەيتوون پەيدا بوو.

فلاڧيا دەلىت:

لە مالاھو رۆمانو لەكەل دەستەيەك لە يارىدەرەكانى لە پۆلۇنيا، سازكارىيان دەكرد تا بەيانى كۆرە رۆژنامەگەرىيەكە بكن، لەو دەمانە بىريان لەو ھەدەۋە زاراۋەيەك بىدۆزئەو ھىتە ناو ھىماى پىرۆزەكەيان، بىگومان سىدىيان رەمىزى دىموكراسىيە چەپەكان بوو، ئەو ھەش بوو كە بىرۆكەى ئەو ھى بۆ

خۆش کردین ئەوانیش رووهکیک بکەنە دروشمەکەیان. فلافیا دەلیت بۆ ئەوهوش دەبوایە خەسلەتەکانی داری زەیتوون باش بزائین، ئەو دارە لە ناوچەکانی دەریای ناوەرەست دەپوێت و رەگی زۆر دەچیتە ناخی زەوی، لە قەدەکانیشیدا گرتی کەمە، بەراستی ئەو وێنەی دەگەیاندا کە ئیمە مەبەستمان بوو، کە شتیکی بەهێزە و لایەنی ئالۆژیسی کەمە. کەسێش بیریان لەوه نەدەکردەوه کەوا بزافەکە بێتتە بزافی زەیتوونەکە، ئەوهی لە مالی رۆمانو قسەیی لەسەر کرابوو تەنیا رامان و قسەیی سەر زاران بوو، بەلام کە رەمزەکە سەر دەکەوتت و دەبێتە راستییەکی گەورە، بۆیەش ناوی لێژنەکانی پرودی دەبێتە لێژنەکان لە پێناوی زەیتوون.

لە ناو پاسەگەدا

رۆمانو باش ئەوهی کێشەکانی ولاتەکەیی دەستنیشان دەکات، کۆشش دەکات تواناکانی ولاتەکەیی بدۆزیتەوه، بۆیەش دەبوایە سەردانی شارەکانی ئیتالیای بکات تا لە نزیکەوه ناگەداری وردەکارییەکانی رووداوەکان بیت، بەلام نەیتوانی سەردانی ئەو سەد شارە بکات کە بەنیاز بوو سەردانیان بکات. ئەویش وەک چۆن سەرۆکە ئەمریکییەکان لەو سەفەراندەدا دەیکەن، پاسیک لە رۆژانی هەلمەتی هەلبژاردنەکاندا بەکاری دەهینن، هەر ئەو پاسانەش دەکەنە نووسینگەیی کاری خۆیان، باش ئەوهی نۆسمینای یاریدەرەکەیی کۆنە پاسیکی کۆنی بۆ ساز دەکات، کە تێدا ئامپیریکی فاکس و مێز و سەلاجەییەک و کۆمپیوتەریکی تێدا دادەنێت، لە رووی دەرەوهی پاسەکەش وێنەییکی گەورەیی پرودیش دادەنێت. یاریدەری دووهمیشی جیولیو سانتاگاتاش وێستگەکانی کۆنترۆڵ دەکرد کە دەبوایە لێی بوەستن.

فلافیا وتوویەتی:

لە هەموو وێستگەکاندا شرۆڤەیی کێشە ئالۆزەکانمان دەکرد، هەر لەوهی پێوهندیمان بە دامەزرێوەکانی کۆمەلگەیی مەدەنیی ناوچەکە دەکرد و باسی ژان و مەینەتییەکانی هاوولاتیانم دەکرد، بەلام ئیمە زۆرتر بایەخمان بەلایەنی

ئابووری ددا، له بهرنه وهی رومانو له خه سله ته کانی جوگرافنی و نابووری ناوچه کانی نیتالیا شارهزا بوو، بویه دهکرا باش و ورد دهرزه لاوازه کانی کارنامه ی حکومت دهسنيشان بکريت.

بهو سهفه ره ی رومانو به کونه پاسه که توانرا بوو زوړترين زانيار ی و دهرهاوښته کان له سهر دروستی رهوشه که بزاندريت، هر نهوش بوو توانرا کوی پيشنيازه کان و بهرنامه کانیش ديار بکريت، لهو کاروانه دا کهسانی پسپوړ له هه موو بواره هه ستياره کانی ژيان و کومه لایه تیی هاوولاتیان هاوشان بوون، بویه ش دهکرا له کویوونه وه دريژه که یان له که ل خه لکه که باس له زوړ لایه نی هه ستيار بکريت، له وانه ی هاوشانی نهو بوون، جیوفاتی ماریا فلیک و ستیفاتو زاماقنی و لویژی سبافانتاو لورا مارشینی و جیاتی بونفیسینی و قالیریو ئونیدا، نه وانه له زوړ به ی بواره کاندا پسپوړ و لیزان بوون. پاش نهو کاروانه و له روژی ٦ ی مانگی دیسمبه ری سالی ١٩٩٥ هه موو پيشنيازه کانی خه لکه که به ناوی ئولیفو بلاو کرانه وه، که ژماره یان دهگه یشته ٨٨ پيشنياز، هه قالبه ندی حزبه کان که لهو پرؤسه یه دا به شدار بوون پيشنيازه کان یان په سند کردبوو که وا ببيتته بهرنامه ی یه که می رومانو پرودی بانگه شه ی هه لېزاردن ی سه روک وهزیرانی نیتالیای پی بکات و بیتته مهیدانی هه لېزاردن.

بەشى چوارەم

پرودی بۆ مامەتە کردن لە گەڤ رۆژنامە نووسان پەنای
بردوووتە بەر دەروونناسەکان

سەردەمى بۇرەكان بەھرەكانى راھىنا بوو

بۇ تىكەلبوون بە مېدياكان

ئەو چەند جار لە بەرنامەى تەلەفزیۋنى (سەردەمى بۇرەكان)دا دىمانەى كىردىبوو، لەئى لەوہ راھاتبوو چۆن بکەوتتە ناو مەيدانى مېديا و بە چ شىۋەيەك دىالۆگەكان ئەنجام بەدات، لە مېدياي بېنزاو و بېستراو و نووسراو شارەزا بووبوو، بە قسەى ھاوسەرەكەى فلافيا ئەو لە خۆسازكىردن بۆ بەردەم كامىترای تەلەفزیۋن راھاتبوو، دەيزانى كى بکاتە ياوەرى خۆى، بەردەوام ئەو كەسەى لەو بواردە ھاوکارى بوون ھەر ئەو دوو كەسە كارىيان لەگەلدا دەکرد، ئەویش (سېلفىو سېرکانا) و (نان گرېنیاڧىنېن)، بىجگە لەو دوو كەسەش چەند كەستىكى لىزان لە بواردەكانى تر ھاوکارى دەبوون، لەوانە ھاوړىتە پىسپۆرەكەى لە نەخۆشىيە دەروونىيەكان (ڧىتورىنى ئەندريولى)، ئەو زۆر يارمەتیی ئەوى داوہ و نامۆزگارىي لە رووى زانىارىي دۆزىنەوى رەوشتى خەلكەكەى كىردوہ، بەوہش لە مەبەستى كەسى بەرامبەرەكەى لە كاتى دىالۆگدا بەدروستى تى گەپشتوہ.

رۆمانو لەسەر جۆر و شىۋە پىئومەندىيەكان و كوزارشتكىردن لە بۆچوونەكانىدا رەخنەى توندى ئاراستە كراوہ، بەتايبەتى كە وەك مامۆستايەك دەجىۋولايەوہ، چۈنكە ئەو ماوہيەكى زۆر وانەبىز بووہ لە زانكۆكاندا، ئەگەرچى زۆر رەخنە كراوہ بەلام ئەو كۆيتى نەداوہتە رەخنەكان، وەك مامۆستايەك ھەلسوكەوتى كىردوہ.

فلافيا دەگىرپتەو كەوا ئەو رۆژەى رۆمانوى ھاوسەرى لە رۆژانەى ھەلمەتى ھەلبۇزاردنەكەدا دىمانەى رويەروويوونەوى لەگەل (سېلفىو بىرلۆسكۆنى)دا ھەبوو، كە بوويتە رويەروويوونەويەكى توندكار و ھەردوولا زۆر رەق بوون،

بەتايپەتەى لەو بەشەى كە بايەخ بە وەرگرتنى باج درابوو، ديمانەكەش لە بارەكەى كۆنڧدراليەتەى كشتىي بازركانى لە مانگى مارسى سالى ۱۹۹۶ ساز كرابوو. لەوئى رۆمانو نەيتوانى ھەلۆتست و بۆچوونەكانى خۆى سەبارەت بە سىستەمى باج روون بكاتەو و باش شروڧەى بكات، كە بەتوندى رەخنەيان لەسەر شىوھى كارنامەى ئەو ھەبوو لە كاتى بەرئۆھبەردنى نامۆزگەى بنیاتنانەوھى پيشەسازى. لەوئى رۆمانو ھەموو توانا و وزەكانى كۆ دەكاتەو بۆ سەرگەوتن لە دارشتنى ستراتيجىەتەى ميديايىي نوئى ھاوسەنگدا. ئەگەرچى رۆمانو لە رۆژانى ھەلمەتەكە زۆر ئەكتيف بوو و ھاوپرئىەكانى پشتىوانىي زۆريان كردوو، بەلام ھاوسەرەكەى رەشبين بوو بەو كەوا ئەو بتوانت بەسەر برلۆسكۆنيدا زال بىت، بەلام ھاوپرئىەكانى ھەك ھاوسەرەكەى رەشبين نەبوون، پشتيان بە تواناكانى رۆمانو نەستور بوو.

لەو دەمانەى ئەنجامەكانى ھەلبژاردنەكە رادەگەيەندريت، رۆمانو و فلاھيا كە لە مالى ماريژاي ھاوپرئيان سەيرى ئەنجامەكانيان دەكرد، برؤايان بە سەرگەوتنى رۆمانو نەدەكرد، لە دەرەوھش لە كۆزەميانى ئەڧلديس ئوبوتەر لە رۆژى ۲۱ى مانگى ئەپرلى سالى ۱۹۹۶ جەماوهرىكى زۆر بۆ پيرۆزكردنى ئەنجامەكان نامادە بوون. لە رۆژى ۱۷ى مانگى مايۆدا ئەندامانى حكومەتە نوئىەكە بە سەرۆكايەتتى رۆمانو پرودى سوئندى ياسايى دەخوات، پاشان سەرۆك وەزيران وتارەكەى خۆى پيشكىشى ئەنجوومەنى نەتەوھىي دەكات، لەوتدا جەخت لەسەر بايەخدان بە جۆرەھا بەرنامە و پرۆژەى تايپەت بە ژيانى رۆژانەى خەلكەكە تا كەرتى تەندروستىيەو و خوئندن و ئىدارە كشتىيەكانىشەو دەدات.

شىوعىيەكان برؤا پىكردنەكەيان لە پرودى دەكئشەوھ

پاش چەند رۆژ لە مملانى و ناكۆكيە دژوارەكان سەردەمى يەكەمى حكومىي رۆمانو پرودى لە رۆژى ۲۱ى مانگى ئۆكتۆبەرى سالى ۱۹۹۸ كۆتايىي دىت، تەنگزەكە لە سەرەتاي مانگى ئۆكتۆبەرەو سەرھەلدەدات كە

لېژنەى سياسىيى دووباره دامەزراوى حزبى شىوعى متمانەكەى خۆيان لە رۆژى ۹ى مانگى ئۆكتۆبەر دەكىشنەوه و برپار دەدەن متمانەكەيان بە حكومەت نۆيى ئەكەنەرە.

رۆمانو پرودى دەيزانى بۆى مەيسەر نابىت رەزامەندى و بشتىوانى زۆرينەكە وەرگريت، چونكە ئەندامانى هەفالبەندىيەكە لەسەر بزارەكان كۆك نەبوون، پاش دىيالوگىكى زۆر نەكرا پەيامى ناوئەدەكان و چەپەكان يەكپىز بكريت. لە ناو دەستەى هەفالبەندىيەكە دوو ھزر و بۆچونى جياواز ھەبوون، يەكەمیان قسەيان لەسەر هەفالبەندىيەكى حكومىيى سادە دەكرد، بەشى دوومەيان لەگەل بوونى پەيمانىك بوون لە ناو بەرەكە كە تىروانىنى نۆتيان بە شتوويەكى بابەتتيانەى سياسىيى ھەبىت و ھەلگى ئۆليفۆ بن، بەمەرچىك ھەموو حزبە سياسىيەكان ناسنامە و تايبەتمەندىيەكانى خۆيان تىدا بپارىزن. ئەو گۆرانەى لەسەر گۆرەپانى سياسىيى لە ئىتاليا ھاتبوونەتە پىشەوہ بوارساز نەبوو، ئەو بتوانىت زۆرينەى ناو پەرلەمان دەستەبەر بكات، ئەدەكرا رۆمانو پرودى ھىلە سياسىيەكان يەك بخات، ئەو رەوشەى بۆ ئەو ئاسانكارىيى بردنەوہى ھەلبژاردنەكانى كرىبوو نەمابوون، بۆيەش بەرنامە و ھىلەكەى ئۆليفۆ دەوہستىت، ھۆكارەكەش نەمان و نەبوونى يەكدەنگى بوو تا بتوانىت سياسەتى ئەو پۆژەى ئىتاليا پابەند بكات.

بۆ دانانى يەكپىزى سياسىيى و نوٲكردەوہى بەرنامەكە لە سالى ۱۹۹۹ برپار دەردىت حزبى ديموكراسىخوازەكان دابمەزىت، ئەوہى لە كاتى ھەلبژاردنەكانى پەرلەمانى ئەوروپى دەكارىت رىژەى ۸.۷٪ دەنگ وەرگرن، ئەوہشيان نامازەيەكى باش بوو كەوا بزاندىت بەرنامەكەى چارانى رۆمانو پرودى ھىشتا جىگەى متمانە و برواى ئىتاليەيەكانە، بەلام پرودى كاروانەكە لەگەل ديموكراسىخوازەكان تەواو ناكات، چونكە ئەو لە رۆژى ۵ى مانگى مايوډا لەلایەن ئەنجوومەنى سەرۆك وەزىرانى ئەوروپىيەوہ داواى لى دەكرىت بپتە سەرۆكى كۆمىسيۆنى ئەوروپى.

رۆمانو دهیته سهروکی کوئیسینی ئه وروپی

پاش چوار مانگ رۆمانو پرودی له بهردهم ئەندامانی په‌رله‌مانی ئه‌ورویی له شاری ستراسبورگی فرهنسی سوئندی یاسایی ده‌خوات و کارنامه‌ی خوشی ده‌خوئیتته‌وه. فلاقی له‌گه‌ل دوو کوره‌که‌ی له‌و دانیشته‌ندا ئاماده‌ ده‌بن، ئه‌و پیتشه‌ته‌ی به‌ رووداوتکی میژوویی پیتاسه‌ کردووه، ئه‌و وتوویه‌تی:

که‌ درای یۆرۆ وه‌ک پاره‌یه‌کی یه‌کگرتوی ئه‌ورویی بیا‌ده‌کریته و ده‌هوله‌تی ئه‌ورویی شانازی به‌کاره‌ینانی پتی ده‌که‌ن، توانا و کارنامه‌کانی هاوسه‌ره‌که‌م ده‌رده‌که‌ویت. ئه‌وه و ده‌ستووری ئه‌ورویی و کۆشش بۆ ریتوئیتییه‌کانی تری حکوومداری بیا‌ده‌ بوون. به‌هوش یه‌که‌تییه‌که‌ ده‌ستووری کار و ده‌سه‌لات ده‌داته‌ هه‌موو ده‌زگا‌کانی یه‌که‌تییه‌که‌یان. فلاقی ده‌لێت کارکردن له‌ به‌رپرسیاریه‌تی ئه‌و یه‌که‌تییه‌ ناسان نه‌بوو، ده‌بوایه‌ ئه‌و وه‌ک سه‌رۆک مامه‌له‌ له‌گه‌ل کولتووری زۆر بکات، ئه‌و میله‌تانه‌ باگراوندی جیاوازیان هه‌بوو، له‌ زۆر تیروانین و به‌رنامه‌دا له‌یه‌ک دوور بوون، کار و ئه‌رکه‌که‌ سووک نه‌بوو، ده‌بوایه‌ له‌ کاتی رۆژانه‌یاندا به‌ سێ زمانی جیاواز کار بکه‌ن، ئه‌و له‌ نووسینگه‌که‌ی خۆیدا زمانی فرهنسی به‌کار هێناوه و زمانی ئینگلیزی له‌گه‌ل کارنامه‌ی لێژنه‌کان به‌کار هێناوه و به‌ زمانی ئیتالیسی له‌ ناو په‌رله‌ماندا قسه‌ی کردووه. ژنه‌که‌ ده‌لێت رۆمانو پاش کارکردنی به‌رده‌وام و زۆری رۆژانه‌ ئه‌و ماوه‌ی پینج ساڵ له‌و پۆسته‌ بووه، ئه‌و رۆژه‌ی وتاری کۆتایی بۆ په‌رله‌مانتاره‌ ئه‌ورویییه‌کان خوئندوومه‌توه به‌ چه‌پله‌پێزان به‌رێ کراوه و هه‌موویان به‌ هیوای دوا‌رۆژی گه‌شی کاره‌کانی به‌پێوه‌ بۆی هه‌لده‌سته‌توه و له‌ برۆکسل مائناوایی له‌و ده‌که‌ن.

به‌رنامه‌ی کارگه‌که‌

رۆمانو له‌ پاش ده‌ ساڵ له‌ یه‌که‌م ئەزموونی سیاسه‌ت و خۆکانه‌دیدکردن دووباره‌ ده‌گه‌ریتته‌وه‌ سه‌ر کاری سیاسی، به‌لام ئه‌وجاره‌ به‌ شتیاوتیکی تر و به‌

نهموونیتیکی نوتیهوه دهکەوتیهوه کارکردن، چونکه لهو پرۆسهیهدا نهو رووبهرووی هه‌فالبه‌ندی له پیناوی ئازادیدا ده‌بیته‌وه، هه‌روه‌ها ده‌بی بوارتیک بدۆزیته‌وه که هه‌موو لایه‌نه حزبییه‌کان و هیزه سیاسییه‌کان به شیوهیه‌کی کاریگه‌تر ساز بکاته‌وه، تا بکارت سهریکه‌وتت و حکومه‌تیک تری بنکه نارام و نه‌کتیقتر دامه‌زرینت، بۆیه‌ش بیرۆکه‌ی به‌نامه‌ی کارگه‌ی له‌لایه‌ن خولیو سانتا‌گاتاوه بۆ پیشنیاز ده‌کرتت، که بیکاته به‌نامه‌ی هه‌لبژاردنه‌که‌ی، نه‌ویش بوار بدرتت کرتکاران هه‌ریه‌که و ماوه‌ی پینج ده‌قه باس له کیشه و داواکانیان بکن، له‌و ماوه‌یه‌دا پیشنیازمه‌کانیان ناراسته بکن، نه‌وه‌ش له ناو شووره‌کانی په‌رله‌مانی نه‌وروی پیره‌و کراوه، به‌وه‌ش ده‌نگه پشتیوانه‌کانی دووجار زۆتر ده‌بیت. له سهرتا بیرۆکه‌که کیشه‌ی دیتت پتیشه‌وه، به‌لام دوا‌یی کرتکاره‌کان بیرۆکه‌که به‌باش ده‌زانن و هه‌واله‌که بلا‌و ده‌بیتت، تا راده‌یه‌ک کارگه‌کان خۆیان داوا ده‌کن نه‌و بلن‌دگۆیه بگاته هه‌موو کارگه‌کان، نه‌وه و چه‌ند بیر و هزری تر که پرودی و که‌سه نزیکه‌کانی پتیشنیازیان کردبوو ده‌بیتت ده‌ستپتیکتیکی زیندوو و کاریگر، به‌تایبه‌تی نه‌و ده‌مانه‌ی رۆمانو له برۆکسل بووه گۆران و پتیشه‌اتی زۆر له ئیتالیا رووی داوه.

به‌و کاره و به‌چالاکییه‌کانی رۆمانو پرودی ده‌توانتت پشتیوانی یه‌که‌تیه‌که به‌ده‌ست به‌یتت، نه‌وه‌ی به‌زمانی ئیتالیا (یونیون)ی پتت ده‌لین، که تیدا حزبه چه‌په‌کانیشی تیدایه. کیشه‌ی سه‌ره‌کیان نه‌وه بوو چۆن بتوانن له ئۆلیفۆ ده‌ربازیان بیت، بۆ نه‌وه‌ی شه‌ری هه‌لبژاردنه ناو‌خۆیییه‌که‌ی ئیتالیا که له رۆژی ۱۶ی مانگی ئۆکتۆبه‌ری سالی ۲۰۰۵ نه‌نجام درا، نه‌وه‌ش به‌سه‌ره‌اتی خۆی هیه.

وه‌ستان به‌ رووی په‌رویاگه‌نده‌کان

ژیانی سیاسی هه‌موو که‌سێک کار ده‌کاته سه‌ر ژیا‌نی تایبه‌تی سیاسییه‌کان، بۆیه‌ش چ ژن یان پیاو ناتوانن خۆیان له‌و کیشه و نارمه‌تیانه‌ی له‌و ره‌وشه‌ رووبه‌روویان ده‌بیتت وه‌ چاره‌سه‌ر بکن. له‌و رووه‌وه

فلاڤيا وتبووی:

که میترده کهم سه رۆک وهزیران بوو، له دیمانه یه کی تایبه تی و له ماله کی نه ودا، من په له م کردوو و به بیرو شیا مبریتیم وتوو:

وا بزانه من لیتره بوونم نییه.

به لام راستییه کهی وا نییه من فلاڤیا وهک هاوسه ری نهو بهرده وام هاوشانی نهو بووم، به لام بروا بکه پرویا گه نده نه وهنده زۆرن، نه وانهش باندۆری گه وره و زۆریان هه بووه. بۆیهش وتبووی:

هه ر ژنیک بیه ویت یارمه تی میترده کهی بدات، وهک من نیستا، روویه رووی زۆر تهنگاوکردن و توانج ده بیته وه، دیاره نه وهش له نیئالیا ده بیت، چونکه هاوسه ری ژنه حاگمه کان رۆلی تایبه تی یان نابیت، وهک چۆن له ولاته یه کگرتوو هکانی نه مریکا بۆ نمونه ژنه کان رۆلیان هیه و گرینگیان پی دهدریت.

نازانم کهسانی دهنگه ر مافی نه وه یان هیه هه موو لایه نه تایبه تی به کانی نهو که سانه بزانه که دهنگیان ده دهنی، من وا ده زانم نه وهی زۆر گرینگه له بهرنامه کانیان ناگه دار بم، بزانه چی یان له ده ست دئی، بۆیهش من خۆم له وه دوور راده گرم بۆ رۆژنامه کان لیدوانیک بدهم، به لام له بهر نه وهی من نازناوی پرودییم پیوهیه و له گه ل نه ودا هاوشانم حه قی نه وم هیه له کۆنگره کاندای لیدوانیکیش بدهم، یان له دیمانه یه کی ژورنال یستیدا قسه له سه ر مه سه له یه کی هه ستیاریش بکه م. که من رازی بووم کتیبیک بنوسم، مانای نه وهیه که وا من ره ووشتم به و پۆسته و به پششاته کانی رابردومان گۆرانی به سه ردا هاتوو، من ده لیم وهک جاران نه ماوم، منیش زۆر لایه نی ژیانم گۆراوه، به راستی من له ستوونی رۆژنامه کان بیتزار ده بووم، له نووسینه کان نیگه ران ده بووم که ده مبینی به ناحه ق هیرشمان ده کته سه ر و توانجمان تی ده گرن، چونکه هیرشه کان دوور بوون له چه که ناساییه کان که له ژیان سیاسیدا به کار هاتوون.

فلاڤيا ۋو رۆژانهى له بیره که کهنا له تهله قزیونه نیتالییه کان چ جۆره هیرشیتکیان ده کرده سهر چه په ناو منده کان و سهر رۆمانو پرودی، دنیا یان ده ورووژاند و نارامبوونه و هیان نه بوو، به تابه تی که به کیشه ی تیلیکۆم سربیا تاوانبار کرابوون، لهو ده مانه رۆژنامه کان نووسیویان:

ۋو رۆژانه سپۆرتی جمباز ده کات، به لām نازانیت چیشیتیک له مه تبه خه که یان بۆ خۆی ناماده بکات.

فلاڤيا ۋو جۆره نووسینانه و توانجانه ی رۆژنامه کانى به درۆى ساده ناو بردبوو، به لām زۆریش بیزاریان کردوه، چونکه له رۆژنامه کان مه به ستیانه وینه یه که بۆ ۋو ساز بکن، گوزارشت لهو بکات.

به لām مه سه له که له درۆیه ساده کان نه وه ستا، مه سه له که دوورتر په لی هاویشتبوو، فلاڤيا ده کیریته وه که وا جاریکیان من خۆم گویم لى بوو گایدیکی که شتیاره کان په نجه ی بۆ کۆشکی نزیک گۆره پانی (سانتو ستیانۆ) درێژ ده کرد، که وا ۋو کۆشکه کۆشکی رۆمانو پرودییه، به لām ۋو ده لیت من و هاوسه ره که م له شوقه یه کی گچکه ی پشت کۆشکه که ده زیان که ده یروانییه هه مان ۋو گۆره پانه. فلاڤيا هه ره له سه ره مه سه له ی گایده که شتیاره کان نووسیویه تی:

یه کیک له ده سه ته خوشکه کانى بۆی گپراوته وه، که وا جاریکیان له یه کیک له گایده کان له شارى براغ بیستوو یه تی که ده یوت:

رۆمانو پرودی سه رۆکی کۆمیسسیۆنى نه وروپی یه کیک لهو کۆشکه که ورا نه مولکی نه وه، یان وتبوویان ۋو له گه ل میرده که ی پشکیان له ده زگایه کی که وره ی سیرامیک و مه ره مه ردا هه یه.

فلاڤيا به و هه واله ی له رۆژنامه کان بلاو کرایه وه زۆر بیزار و نارمه حت بووبوو که وتبوویان که وا ۋو ژنه ی کوره که ی خۆی کوشتوو له گه ل ۋو اندا خزمایه تی یان هه یه، چونکه هه مان نازناویان پتویه، هه روه ها رۆژنامه کان نووسیبوویان له به ره ۋه ی ژنه بکۆژه که خزمایه تی له گه ل ۋو بنه ماله یه دا

هه‌بووه، بۆیه دادگه‌ش چا‌و‌پۆشیی له جۆری سزای تاوانباره‌که کردووه، چونکه ژنه‌که له‌گه‌ڵ سه‌رۆک وه‌زیران خ‌زمن. به‌لام فلاکیا وتوویه‌تی نه‌وان له دوور و نزیکه‌وه نه‌و ژنه‌یان نه‌ناسیوه و به هیچ شتیه‌یه‌ک خ‌زمايه‌تیان له‌گه‌ڵدا نییه، بۆ زۆتر زانیاریش هه‌ردووکیان له دوو شوێنی زۆر دوور له‌یه‌که‌وه هاتوون.

به‌شى پىنجه‌م

كه فلافيا شادورى ئىرانىي پۆشيوه

ئىتالىيەكان نەفرەتبان كردووه

پېوه نندىي فلاڤيا و رۆمانو

به شيراک کيشه کانى نه لبانياي چاره سهر کردووه

نه ژن و مېرده ماوه يهک له رۆما و برۆکسل ژياون، نه زمونى نهو دوو شوپنه له يهک جياواز بوون، چونکه رۆمانو لهو دوو پۆسته دا کاره کانى جياواز بوو، دوو نه رکی جياوازی له سهر شاندا بوو، که له پۆستى سهرۆکايه تىي وهزيران بووه له که له هاوسهره کهى رۆمانو له شوقه يه کى ناو چه ندين نووسينگه و له نهۆمى ستيه مدا ژياوه، باله خانه که ده که و ته به رامبه ر کۆشکى (شيجى) که تايبه ته به باره کهى سهرۆکايه تىي وهزيران له نيئاليا، شوقه که يان برى تى بووه له سالونى کى گه و ره و هۆلى کى نانخواردن و ژوروى کى گچکه که له سهر دياره کانى تابلۆيه کى هونه ر مهندي نيئالى (دومينى کۆ زامبى رى نى) پيدا هه لواسرا بوو، هه روه ها بيجگه لهو ژورانه ژوروى کى نووستنى گه و ره شى تيدا بوو، نه وان که شوقه که يان وه رگرتووه هه موو که ره سته کانى کۆن بووه.

فلاڤيا وتوويه تى که کوره کانمان مېوانمان بوون به ناچارى سيسه ممان له ژوره گچکه که بۆ ده گوازتنه وه، لهو شوقه يه دا خاتونى يه که مى ولات نهو شوپنه تى تنيا بۆ ديمانه ره سمى يه کان بووه، يان له کۆبوونه وه ره سمى يه کان به کارى هيناوه، نهو شوقه يه دهرگه يهک به هۆلى کى گه و ره ي کۆبوونه وه کانى ده به سته وه، که کرابووه باره گه مى دانوستاننده کان که له وئى کۆبوونه وه کان له که ل حکومت و سه ندىکا و پاترونا (پياوانى کار) ده کرا.

که رۆمانو ده يته سهرۆک و جى گرى سهرۆکى نه نجومه نى وهزيران نهو ژن و مېرده لهو شوقه يه دا ژياون، چونکه له ناو رۆمادا هېچ مولکيان نه بووه، نه گه رچى بيئايه که مۆرکى کى ره سمى شى هه بووه، به لام نه وان ژيانى کى ناسايى يان تيدا به رى کردووه و ژنه که ده لى نيمه له وئى هه موو ده قه يهک کار و

نیشمان هه‌بووه.

له برۆكسل ئه‌و ژن و مێرده له شوقه‌یه‌ك ژیاون كه رووبه‌ره‌كه‌ی ته‌نیا ۱۳۰ مه‌تر دووجا بووه، شوقه‌كه له نهۆمی هه‌شتمه‌مین بووه و با‌له‌خانه‌كه له ته‌نیشته‌سه‌رێك به‌ناوی (پێنجینه‌كه‌ی نگیر) و له شوێنتیك بوو كه له باره‌گه‌ی كۆمیسسیۆنی یه‌كه‌تی ئه‌وروپی دوور هه‌لكه‌وتبوو، له‌و شوقه‌یه‌دا ژووری نووستنی یه‌ده‌گی بۆ مندا‌له‌كانیش هه‌بوو، فلافیا زۆر دلی به‌و شوقه‌یه‌ی برۆكسل خۆش بووه، ئه‌و ده‌یوت ئه‌و شوقه‌یه وه‌ك بۆ من دروست كرابیت وابوو، به‌لام شوقه‌كه‌ی ناو كۆشکی سه‌رۆكایه‌تی وه‌زیران بۆ كۆشکی شیجی دروست كرابوو.

سه‌رۆکی كۆمه‌له‌ی ژنانی ئه‌وروپی

ئه‌و ماوه‌یه‌ی هاوسه‌ره‌كه‌ی سه‌رۆکی كۆمیسسیۆنی ئه‌وروپی بووه، فلافیا كراوه به‌ سه‌رۆکی شانازی كۆمه‌له‌ی ژنانی ئه‌وروپی، ئه‌و كۆمه‌له‌یه تایبته بووه به‌و ژنانه‌ی له برۆكسل نیشته‌جێن، یان له‌وێ كاركهن، ئه‌وان كار ده‌كهن كۆمه‌ك بۆ پرۆژه كچكه‌كان له ولاتانی تازه‌پێگه‌یشتوو كۆبكه‌نه‌وه، یان ئه‌و ولاتانه‌ی رووبه‌رووی هه‌ژاری ده‌بوونه‌وه، ئه‌وان ده‌ستی یارمه‌تی‌یان بۆ درێژ ده‌کردن، هه‌روه‌ها ئه‌وان پێومندی‌یان له‌گه‌ڵ كه‌سانی بێگانه و له‌ ره‌گه‌زی جۆراوجۆر كه له برۆكسل نیشته‌جێن رایه‌ل ده‌کرد.

فلافیا كه‌م و زۆر به‌ده‌گمه‌ن له سه‌ردانه ره‌سمیه‌كانی رۆمانو پرودی هاوشانی ده‌بوو، به‌لام له كۆنگره لووتكه‌یییه‌كانی وه‌ك سه‌رانی هه‌شت ولاته كه‌وره‌كه و كۆنگره‌ی لووتكه‌ییی سالانه‌ی ولاتانی پێشه‌سازی ده‌ركه‌وتوه و هه‌روه‌ها له هه‌ندێ له سه‌ردانه‌كانی سه‌رۆك بۆ ولاتانی ئه‌وروپی ئه‌و هاوشانی بووه، دیاره كه‌وا هاوسه‌ره‌ ژنه‌كانی سه‌رۆكانی ولاتانی ئه‌وروپی زۆر به‌ كه‌می له كۆبوونه‌ومه‌كانی یه‌كه‌تی ئه‌وروپی به‌شدار ده‌بوون، چونكه ئه‌و سه‌فه‌رانه كورت بوون و شیوه‌ی سه‌فه‌ره‌كانیش ده‌وری بووه، به‌شداربوونی ئه‌وانه‌ش بۆ سازکردنی رێتوشوونی ئه‌منی و هاوڕێیه‌تی‌کردنی ژنه‌كان ئه‌ركی گران بووه.

فلاڤيا دەلى، جۆر و شىئەي كارەكان لە رۆما و برۆكسل جياواز بوون، ھەموو شتەكانمان لە كۆشكى شىجى بەشىئەيەكى رىزىيە بۆ ساز دەبوو، نەوش بەپىچەوانەي برۆكسل بوو. كارەكانى رۆژانەي پايەتەختى بەلجىكى لە كۆمىسيۆنەكەدا ئاسايى بوو، بەلام لە رۆما زۆر و چر بوو، رۆژانە و لە كاتى ھەر پىشھاتىكى ناومخت و لە ناكاو بەرنامەكان كۆرانيان بەسەردا ھاتوو، تا بگرى دەست بەسەر ھەسەلەكان داىگىریت و دەربازيان نەبیت.

بەپىتى كۆراني پۆست و پىگەكان نەو ھەك ھاوسەرى سەرۆك ھەزيران بەرنامەكانى دەگۆران، نەوش كارنامەكانىشى دەگۆرى، بۆيە دەبووايە فلاڤيا پىشوازيى ھاوسەرى سەرۆك ھەزيرە مێوانەكانى بۆ ئىتاليا كوردبووايە، نووسىنگەي پرۆتۆكۆلەكان ھەموو كافى ژياننامەي ژنە مێوانەكەي بۆ نەو ساز كردوو و زووتر بۆيان نامادە كردوو تا نەو ژنە بناست، بەوش بەناسانى كەشتونەتە يەك و ناخاوتنەكانيان جوانتر بوو.

دیمانەكەي لەگەڵ برنادىت شىراك

يەكەمىن خاتون ھەك ھاوسەرى سەرۆك ھەزيران كە لەلایەن فلاڤياو پىشوازي كرايىت خاتونى فرەنسا برنادىت ھاوسەرى سەرۆك شىراك بوو، نەو دیمانەيە لە مانگى ئۆكتۆبەرى سالى ۱۹۹۶ ساز كرابوو، فلاڤيا بەپەرۆشەوە كارى كردوو دیمانەكەي بەرنامەكانى رىكويىت، بىت، راويژكارەكان لە كاروبارى پرۆتۆكۆلەكان بە فلاڤيايان راگەياندىبوو كەوا ژنى سەرۆكى فرەنسى كارى سياستى كردوو و ژنىكى ديپلۆماتە و نوێنەرىكى ھەرمەكان بوو و لە زانستى شوێنەوارناسيدا شارمزاى و مېژووى ھونەرىش دەزانىت.

لە پاش نەو سەردانە و گەرانەوئەي شىراك بۆ ولاتەكەي نەو ژنە گەيشتە نەو قەناعەتەي خۆي باش ساز بگات بۆ نەو جۆرە دیمانە سياسىيە دەولييانە، زۆر باشيش لە ھەموو پىشھاتەكان و گرافتەكانى ناو ئىتاليا ناگەدار بىت، تا لەسەر ئاستى بەرپرسيارىەتى بىت و نامادەي ھەلامدانەوئەي ھەموو رامانىك

بیت، له و ماوه یه شدا بیبری له وه کردووه چۆن خۆی قیبری لیدوان به زمانی نینگلیزی بکات، تا بتوانیت له سهر کیتشه و پرسیاره هه نوکه بییه کان قسهی هه بیت.

له کۆشکی سپیدا

سهردانه که ی وهزیری یه که می ئیتالی له سهرده می بیل کلینتۆن زۆر ره سمی بووه و زۆریش بۆ هاوسه ره که ی کار یگه ری نواندووه، نه وه یان له هه موو سه فهره کانی تری رۆمانو پرودی بایه خدار تر بوو لهو بواره دا، به قسه ی فلافیا نه و سهردانه له نا کامی کار و بهرنامه یه کی زۆر چر بووه بۆ دانانه وه ی پتوهندییه کانی نتوان نه و دوو ولاته، نه مریکا و ئیتالیا.

له و سه فهره دا خاتوونی نه مریکا هیلاری کلینتۆن کۆشکی زۆری کردبوو سهردانه که ی هاوسه ری سه رۆک وهزیرانی ئیتالیا فلافیا زۆر سه رکه وتوو بیت، بۆیه شه فلافیا کاره کانی ژنه بهردهسته که ی به ژنیک ی پسپۆر و لیزان پیتاسه کردبوو، خاتوونی یه که می نه مریکا کاری کردبوو له بهرچاوی میدیای نه مریکی خاتوونی یه که می ئیتالیا بهرز دهر بکه ویت، چه ندین دیمانه ی ته له هزینۆنی و ژوورنالیستی بۆ ساز کردبوو. فلافیا سه باره ت به شتوازی پتیشوازییه که وتبووی، هیلاری کلینتۆن زۆر ناماده کاری بۆم کردبوو، هه تا نه و کورسییانه ی بۆ من له دیمانه کاندای ساز کرابوون هه موو ماسوولکه کانی منیان نارام ده کرده وه، قاچه کانم دهحه سانه وه، له و دهمانه ی به یه که وه بوون هیلاری پرسیار ی وردی له سه ر ژیا نی ئیتالییه کان له و کردووه، ویستوو یه تی بزانیته ئیتالییه کان چۆن له قوتابخانه کان رۆژانه یان بهر ئی ده که ن، لایه نه تهن دروستییه کانیان چۆنه، دهزگا گچکه کان و ناوهندییه کان هه تا ناوچه پیشه ساز ییه کان چۆن، ویستوو یه تی ورده کارییه کان به نامار و به وردی تی بگات.

پنونه‌ندییه تاییه‌تیبیه‌کان و ده‌ولیبیه‌کان

له یادی هه‌شتا ساله‌ی کۆچی دواویی هونهرمه‌ندی که‌مانزه‌نی فره‌نسی مستیسلاڤ روستوربوفیتش له پاریس له‌وئ سهرۆکی ئیتالیا و هاوسهره‌که‌ی له‌گه‌ل سهرۆکی فره‌نسی جاک شیراک و برنادیتی هاوسهری دیمانیه‌یان ده‌بیت، له‌وئ به‌ شتیه‌یه‌کی لاوه‌کی و به‌بێ به‌رنامه‌یه‌کی داریژراو قسه‌ له‌سهر کیشه‌کانی ئه‌لبانیا ده‌که‌ن، ئه‌و قسه‌ لاوه‌کییه‌ ده‌بیته‌ هۆکار و فاکته‌ریک تا کیشه‌کانی ئه‌و ولاته‌ چاره‌سهر بکریته‌، فلاڤیا ئه‌وه‌ وه‌ک نمونه‌ ده‌گێرتیه‌وه‌ که‌وا زۆرجار دیمانیه‌ی ریکه‌وت و سه‌ردانی بێ به‌رنامه‌ کیشه‌ و گرتی ئالۆزی کردیه‌ته‌وه‌، که‌ به‌ دانیشه‌نه‌ رسمیه‌ ده‌ولیبیه‌کان چاره‌سهر نه‌کراوه‌.

له‌و ده‌مانه‌ ولاتی ئه‌لبانیا له‌ ناو گێژاوتکی ناریکدا ده‌ژیا، چه‌ندین خۆبیتشان‌دان له‌سهر ناشکرا‌بوونی چه‌ندین گه‌نده‌لیی دارایی و به‌رنامه‌ی ئابووری فاشیل ده‌کران، له‌و ناره‌زاییانه‌دا خۆینی زۆریش ده‌رژا، ده‌بووا‌یه‌ ولاتانی ئه‌وروپی له‌ ژێر به‌رنامه‌ی (ئه‌لبا) بگه‌نه‌ ئه‌و ولاته‌ و بوارسازی بکه‌ن بۆ به‌رقه‌رار‌بوونی ناشته‌وا‌یی، ده‌بووا‌یه‌ سو‌یای ئه‌وروپی بۆ ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ بگاته‌ ئه‌و ولاته‌، له‌و ده‌مانه‌دا ئیتالیا راده‌سپێرن که‌ له‌گه‌ل ولاتانی ئه‌وروپیه‌کان دانوس‌تاندن بکات، به‌یه‌که‌وه‌ هاونا‌هه‌نگیک ساز بکه‌ن، له‌ ناکامی ئه‌وه‌ی هه‌یج له‌ ولاته‌کانی دراوسێ رازی نه‌بوو هاوکاری نیشان بده‌ن، ئیتالیا له‌و مه‌یدانه‌ و له‌ هاوکاری ئه‌و ولاته‌دا ته‌نیا ده‌مێنیته‌وه‌. فلاڤیاش ده‌گێرتیه‌ته‌وه‌ که‌وا ئه‌و به‌ریکه‌وت سه‌ردانی پاریس ده‌کات، له‌ پاش خوانی ئیواره‌ که‌ سهرۆک شیراک و هاوسهره‌که‌ی له‌سهر شه‌ره‌فی ئه‌واندا سازی کردبوو، به‌یه‌که‌وه‌ قسه‌یان له‌سهر ئه‌و کیشه‌یه‌ کردووه‌، به‌ وردی هه‌موو لایه‌نه‌کانیان شه‌رۆقه‌ کردبوو، پاش ئه‌وه‌ی سهرۆکی فره‌نسی مائناوایی له‌ مێوانه‌کانی ده‌کات و سهرۆک وه‌زیرانی ئیتالیا به‌رێ ده‌کات، بریار ده‌دات ولاته‌که‌یان له‌ ژێر چه‌تری پرۆسه‌ی هاوکاری به‌ناوی (ئه‌لبا) به‌شداری بکات و هه‌زار سه‌ربازی فره‌نسی ره‌وانه‌ی ئه‌لبانیا بکات، ئه‌و هه‌یزه‌ش له‌ ژێر فه‌رمانده‌یی سهرکرده‌یه‌تی ئیتالیا‌دا بیت.

فلاڤيا و شادوري نئيراني

پاش چند سال سەرۆك وهزیرانی ئیتالی رۆمانو پرودی له سالێ ۱۹۹۸ سەردانی ئێران دهكات، نهگەرچی سەردانهكه رهسیمی بووه بهلام سەردانێکی بهکێشه بوو، مهبهست لهو سەردانه دان پێدانان بوو بهوهی کهوا ئێران بهپرووی دهرهوه دهکرتیهوه و کۆششێکه دهرزهکهی نێوان ئێران و ئیتالیا تهسک بکاتهوه، بهتاییهتی لهلایهنی مافهکان و نازادیهکان. فلاڤیا لهوێ وینهیهکی به جلی شادوری ژنانهی ئێرانی کرتبوو، لهسەر ئهو پۆشینه و عهبا لهسەردانانهکه زۆر رهخنهی لێ گیرابوو، ئهوهش پاش ئهوه هات که رۆژنامه و کۆواره لۆکالییه و دهولیهکان وینهکانیان بهو جلهوه بلآو کردیتهوه، ئهوهدهمانه وا بوو، وهک ئیستا نهبوو، که دهبینن ژنان که سەردانی ئهو ناوچانه دهکهن روپۆش و دهمامک له ولاتانی ئیسلامی دهپۆشن، بهتاییهتی ژنه ژوورنالیستهکان، لهوانه له عێراق زۆریان به روپۆشهوه دهردهکهون، ئهوهدهمانه من سەردانهکهی ئێرانم کرد و روپۆشم لهبەر کردبوو وهک ئیستا نهبوو، مهسهلهیهکی زۆر نوێ و نامۆ بوو، بۆیهش له زۆر له دهزگاکانی راگهیاندن رهخنهیان کرتبوو. ئهو که رهخنهی لێ گیراوه وهلامی داومتهوه و شروقهی رهوشهکهی کردووه کهوا بوونی ئهو لهو بواره و کارکردن بۆ کهیشتن به جیهانی دهرهوه پێویسته، ناگرێ خۆمان تهریک بکهین و پێوهندیهکانمان سنووردار بکهین، رهخنهکەش زۆرتر لهوهدا بوو کهوا لهسەر پۆشینێ شادورهکه نهبووه، ئهوهندهی مهسهلهکه لهگهڵ ئهوهدا بوو کهوا بۆ سەردانهکهی سەرۆک وهزیرانی ئیتالیا بۆ کۆماری ئیسلامی ئێرانی مهرجیان ههجووه کهوا دهبێ ژنهکهی روپۆش بپۆشیت، چونکه له پاش شوێرشه ئیسلامیهکه و له پاش رووخاندنی رژیمی پاشایهتی له سالێ ۱۹۷۹ روپۆش بۆ ئهو ژنه بیگانانهی سەردانی ولاتهکیان دهکهن ئیجباری بووه.

ئىتالىيا لە ناوچەى يۇرۇدا

فلافيا گومانى ھەبوو كەوا ولاتى ئىتالىيا و ھەموو ولاتەكانى تىرىش بەتەنيا و دوور لە فەلەكى ئەوروپى بتوانتت كىشەكانى چارەسەر بكات، ئەو ھەستى بەوە كر دوو، ئەو ھەشى لە مندالىيەو لە ھزر و مېشكىدا چەقيو، بەلام سەرى لەو دەرناچىت ئايا مندالانى ئەو نەو ھەمان سۆز و تىروانىنيان ھەيە، چونكە ھىچ كام لەو ولاتانە نەك تەنيا ئىتالىيا ئەوانى تىرىش دوور لە سىياسەتى كىشومرەكە ھىچيان بۆ ناكريت، تا چارمنووسى خۆيان بە تەواوى كىشومرەكە نەبەستەو.

ئەو ژنە ھەر وتوويەتى كەوا ھىچ ولاتىكى ئەوروپى بۆى ناكريت پتومەندىيە نابوورى و كۆمەلەتتەكانى دوور لە ھەموو ئەوروپا كەشە بكات، يان بۆيان ناكريت ھەر ولاتە و بەتەنيا جۆرى ژيانيان و زۆر لە نەرىتەكانيان لەسەر ئاستى كۆمەلەتتە و كولتورى بگۆرن ئەكەر لە ناو پىرۆژەيەكى كەورەى ئەوروپاى مەزندا نەبن، بەتايبەتى لەو رۆژانەى لە ئاكامى ھەلوسانە نابوورىيەكان كىشە و گرفت زۆرن. كە رۆمانو دەگاتە پۆستى سەرۆك وەزيران دەولەتى ئىتالىيا دەگەرتتەو سەر گۆرەپانى ئەوروپى، حكومەتەكەى تەوانى سالاھەتە ناسازەكان بېرىت، لە سالانى نەو دەكانى سەدەى رابردودا بۆى نەدەكرا بگاتە پىكەى رىكەوتنى ماسترىخت، پاش ئەو ھەي مەرجەكانى ئەندامبوونى تىدا نەبوو، چونكە مېزانىيەى بازىرگانىيەكەى لە ئەنجامى ھەلوسانە بەرزەكەى سىستىيەكى زۆرى ھەبوو. بۆيەش نەدەكرا لىرەى ئىتالى بگاتە ناو سىستەمى دراوى ئەوروپى. لەگەل بوونى ئەو ھەموو كىشە و تەنگژە نابوورىيە ئىتالىيا تەوانى بېتتە پەككە لەو ولاتانەى بوونە دامەزرتەرى يەكەتىي ئەوروپى، زۆرىش كيانبازانە كەيشتە ناو بازەنى دراوى يەكگرتوى ئەوروپى.

فراوانبوونی نهوورویا

بق فراوانکردنی یه که تیی نهووروی کۆمیسسیۆنی نهووروی سی مهرجی سهرهکیی بق نهو مه بهسته دانابوو، یه که میان یه که تیی دراوی نهووروی که دراوی یۆرۆ خۆی ده نواند، پاشان فراوانکردنی یه که تیی به که و دانانی دهستووریک بق نهو یه که تیی به.

رۆمانو سهرکه وتنی یه که تیی به که و دانانی دراوه که ی به کاریکی مه زن زانیوه، به لام نه نامبوونی ولاتی تورکیا لهو یه که تیی به مه زنده ی رۆمانو به رهو چاره سهرکردن ده روات، نهو وا ده زانیت که وا ده بی تورکیا بیته نه نام لهو یه که تیی به دا، به لام هیچ به روار ی دیاریکراوی بق دانه ناوه، نهوش له هه موو دیمانه و لیدوانی سه رۆکه کانی نهووروی له کۆنگره و کۆبوونه وه لووتکه ییبه کاندایاره.

به لام رۆمانو لهو رۆژانه دا وا ده زانیت هاتنه ناوه وه ی تورکیا بق نهو یه که تیی به ئاسان نازانیت، چونکه مه سه له که ئالۆزی تی که وتوو، نهو میان نارامکردنه وه ی رای گشتی له سه ر ئاستی ناوه وه و ده ره وه ی ده ویت، هه ره ها له سه ر ئاستی تورکیا و ولاتانی ناو یه که تیی به که ش ده بی سازکاریی بق بکریت، چونکه رۆمانو وا ده زانیت نهو ولاته واته تورکیا لهو ده مانه کیشه ی زۆره و نه سته نگ ی له پیشه، له وانه فراوانیی رو به ری ولاته که و هه مه رهنگی کولتوره که ی، یان به سته وه ی هه ست و هۆشیاریی خه لکه که به میژوو هه که یان، نه که ر په یامی یه که تیی نهووروی بق ولاتی تورکیا له سه ر بنه مای فره بۆچوو و هتزی یه که تیی به که یه، به لام ده بی یه که تیی به که هاوسه نگیه که بیاریتیت و ناسنامه ی تایبه تمه ندی هه بیت تا یه که تیی به که له داهاتوودا بیته هتزی کی یه که گرتوو له سه ده کانی داهاتوودا.

یه‌که‌تیی نه‌ورویا پی‌ویستی به‌ویستی میللیه‌وه هه‌یه

دانانی ده‌ستووری یه‌که‌تیی نه‌وروی س‌تیهم هیوا و کارنامه‌ی رۆمانو بوو له‌و پ‌ینج‌ساله‌ی نه‌و له‌ برۆکسل له‌ پۆستی سه‌رۆکایه‌تیی کۆمیسسیۆنی نه‌وروی بوو. هه‌موو سه‌رکرده‌ نه‌وروییه‌کان له‌وه‌ ت‌ی‌گه‌یشتبوون که‌وا یه‌که‌تیییه‌که‌ له‌سه‌ر بنه‌مای کارێکی نوێ داب‌ریژن.

رۆمانو وتوویه‌تی که‌وا ده‌ستووری نه‌وروی به‌بایه‌خه‌وه‌ باسی نه‌و گرفت و ک‌ی‌شانه‌ی کردووه‌ که‌ له‌ نه‌ج‌امی گلوبالیزمه‌وه‌ په‌یدا بوون که‌ پ‌یشنیا‌زی سه‌رده‌م‌ئێکی دیموکراسی کونجاوی کردووه‌ بۆ نه‌و قۆناخه‌ی که‌ نه‌ورویای ت‌یدا‌یه‌، نه‌وه‌ش به‌پ‌ی‌ت‌چه‌وانه‌ی نه‌و بنه‌مایه‌ که‌ نه‌ته‌وه‌کانی ولاته‌کان له‌سه‌ری دامه‌زاون، نه‌وه‌ش ده‌ب‌یت‌ه‌ قۆناخ‌ئێکی نوێ له‌ می‌ژووی هه‌موو نه‌ورویا. به‌نامه‌ده‌بوونی نوێنه‌رانی هه‌موو ولاتانی یه‌که‌تیی نه‌وروی له‌ ئاهه‌نگ‌ئێکی که‌ورده‌ا ئیمزا له‌سه‌ر ده‌ستووری نه‌وروی کراوه‌، هه‌مووش ره‌زامه‌ندی ت‌ه‌واویان نیشان دا‌بوو، به‌لام نه‌وه‌ی ج‌ی‌گه‌ی سه‌رسوورمان بوو که‌ ده‌ستووره‌که‌ بۆ په‌سندکردن بلا‌و کرایه‌وه‌، فره‌نسییه‌کان و هۆله‌ندییه‌کان له‌ ئاکامی ریفرا‌ندۆم‌ئێکی میلی‌یدا ده‌ستووره‌که‌یان ره‌فز کرده‌وه‌.

دیاره‌ که‌وا نه‌ورویا پی‌ویستی به‌ په‌یمان‌ئێکی هاوبه‌ش هه‌یه‌، نه‌وه‌ش رامان و بۆ‌چوونی رۆمانو پرودییه‌، دیاره‌ نه‌و وا ده‌زان‌ئیت نه‌وه‌یان به‌ سه‌بر و خۆ‌راگری و کاتی زۆتر ده‌ب‌یت، هه‌تا ولاتانی نه‌ورویا بخاته‌ سه‌ر رایه‌له‌که‌، نه‌که‌ر ریفرا‌ندۆم له‌ سه‌رانسه‌ری نه‌ورویادا به‌یه‌ک رۆژ نه‌ج‌ام بدر‌ئیت نه‌وا رۆمانو وا ده‌زان‌ئیت نه‌وروییه‌کان په‌سندی ده‌که‌ن، چونکه‌ له‌و پرۆسه‌یه‌دا که‌س ناتوان‌ئیت ب‌ب‌یت‌ه‌ ر‌ی‌گر له‌سه‌ر بوونی یه‌که‌تیی نه‌وروی. میلیه‌تانی نه‌ورویا یه‌ک ده‌نگن له‌سه‌ر ب‌ریاره‌کانی تایبه‌ت به‌ مه‌سه‌له‌ نیشتمان‌ئیه‌کان و نه‌وروییه‌کان، نه‌وان زیاتر ره‌وشه‌ ئابووری و کۆمه‌لایه‌تیییه‌که‌ی نه‌و رۆژگارهیان ره‌فز کردووه‌، نه‌ک ده‌قی ده‌ستووره‌که‌، رۆمانو وا ده‌زان‌ئیت که‌وا ره‌زامه‌ند بوون له‌سه‌ر یه‌که‌تیی نه‌ورویا ئیراده‌یه‌کی میلی و ماوه‌یه‌ک له‌ ب‌یرکردنه‌وه‌ی ورد و در‌ژ‌ئێ ده‌و‌ئیت.

به‌شی کۆتایی

ئەو بەردەوام ئەگەڵ ئەوەدا بوو ره‌گی کریستانیەتی
ئەوروپا دیار بکات

پرودی نویخواز به رۆمانی براکانی کارامازوف

سه‌سام بووه

پێوه‌ندی نێوان کلتیسا و ده‌وله‌ت له ئه‌وروپا جێگه‌ی دانوستاندنێکی گه‌وره بوو، رۆمانو هه‌ر له سه‌رده‌می خۆتندن له زانکۆدا له‌گه‌ڵ هاو‌پۆله‌کانیدا له کۆتاییی په‌نجاکان و سه‌ره‌تای شیتسته‌کانی سه‌ده‌ی رابردوو قسه‌یان له‌سه‌ر ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ کردووه. پاش نه‌وه‌ی به چری ناخاوتنیان کردووه، دووباره گه‌راوه‌ته‌وه سه‌ر پرۆگرامی وانه‌کانیان، به‌لام خۆتندکاره‌کانی به‌شی فه‌لسه‌فه له شروقه‌کانیاندا به‌رده‌وام ده‌گه‌رانه‌وه سه‌ر ئه‌و باب‌ه‌تانه‌ی وه‌ک بیردۆز له وانه‌کانیدا خۆتندوویانه، ئه‌وه‌شیان لا په‌سند بووه که‌وا له نێوان سه‌روه‌ریی کلتیسا و سه‌روه‌ریی ده‌وله‌ت نێوانیک هه‌ر هه‌بیت، به‌لام که‌سانی تر هه‌بوون وایان ده‌زانی پشت به شروقه‌ می‌ژوو‌ییه‌کان به‌ستن، بۆیه‌ش هه‌موو سه‌ربرده‌کانیان شروقه‌ کردووه، واته له سه‌ره‌تای دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی ئی‌تالییه‌وه تا ئه‌وه‌ی گه‌شه‌ی کردووه بۆ سیسته‌مێکی دیموکراسی پێوه‌ست به به‌شداریی میلیلی له سه‌ده‌ی بیسته‌مدا.

ئه‌گه‌رچی خۆتندکاره ئی‌تالییه‌کان له بۆچوون و راماندا جیاواز بوون، به‌لام به‌رده‌وام قسه‌یان له‌سه‌ر کتێبه‌که‌ی ئارتورو کارلو جیمیلو (کلتیسا و ده‌وله‌ت له‌و سه‌د ساڵه‌ی دوایی له ئی‌تالیا) ده‌کرد، واته له پاش کۆتاییی حوکمی پاپا و چه‌سپاندنی هزری کلتیسا‌یه‌کی ئازاد و ده‌وله‌تێکی ئازاد، تا کاتی دوورخستنه‌وه‌ی کاسۆلیک له ژبانی گه‌شتی و گه‌یشتن به رێکه‌وتنیک بۆ دووباره به‌ستنه‌وه‌ی کاسۆلیک له حکومه‌تی دیموکراتی ئی‌تالی له پاش جه‌نگی دووه‌می جیهانییدا.

رۆمانو زۆر سوودی له کتێبه‌که‌ی جیمیلو وه‌رگرتووه و به‌رده‌وام و تا

ماوهیه کی دریتز له ناو کتیبخانه کهیدا ههلی کرتووه، تا رۆژتیکیان فلافیا بۆ خۆتندنهوه کتیبه کهی لێ وهرده کرتیت، کیزه که نه وهمانه له قۆناخی دووه می خۆتندنی زانکۆ بووه، ئه و بۆ خۆتندنی بابتهی مۆنۆگرافی بۆ تاقیکردنه وهی وانهی میژووی هاوچه رخ سوودی لێ وهرگرتووه.

له گه ل تیبه ریوونی زهمهن مملانییه کانی ناو کلێسای کاسۆلیک له سه ر مه سه له گه وه کان سووکت ده بیت، قه باره ی ناژاوه کانی که م ده بیته وه و جیاوازیه کانی له بۆچونه کان دانوستاندنی له سه ر نامیتیت، پرسنگی ده مه قالییه کان و قسه کان نامیتیت.

پرودی وتوویه تی که وا من که یستمه ئه و قه ناعته ی نیتالییه کان به شتیه یه کی ئاماده ساز و چر و گونجاو ناتوانن پرویه پرودی کیشه نوئییه کان ببنه وه، به تایبه تی ئه و کیشه نه ی له و رۆژانه دا به پرودی کۆمه لگه که مان ده بوونه وه، ئه و دانوستاندنه ی له ناو جیهانی کاسۆلیک له سه ر سیکۆلار ده کرا رۆلی ئه کتیفی بینیه له که شه ی کۆمه لگه ی نیتالیدا، ئه وه ش ده گه رتیه وه سه ده کانی یه که می سه ره لدانی کریستانییه ت. وه زیفه ی کلێسا به وه ناسراوه که وا به په یامی (دیونه کان) بووه، ئه وه ش په یامیکی بی نیمزا بووه و له سه ده ی دووه مه وه تا ماوه یه کی کورت له ناوه نده پسپۆره کان و له بازنه سنوورداره کان ئه و دیوانه هه مابوو. په یامه کان بۆ کریستیانه کان جا ئه وانه ی قه شه یان که سکی لانکی بوویت به هه ردوو ئینتیماره ریزگرتنی کلێسا و ده ولت بووه. به بۆچوونی پرودی بابته سه ره کییه که ئیستا ئه و پتوه ندیه نییه له نیتوان کلێسا به ده ولت، بگه ره پابه ندبوونه که له نیتوان کریستیانییه ت و ده سه لات بووه، که جۆری بیرکردنه وه که له پتوه ندی نیتوان ره وش و حق جیاوازه، هه ر له سه ر ئه و بابته پرودی وتوویه تی:

ده بی ئیمه ئه وه مان قه بوول بیت که وا گلوبالیزم وای کردوه که ده ولت ناتوانیت کۆنترۆلی دیاره کان و کیشه گه وه کان بکات، که سنووری جوگرافیای بریوه.

عهلانییهت و سیاسهت

پرودی وتوویهتی:

من لهو تی گهیشتم کهوا نهو دهرسانهی من له رۆژانی خویندندم له کۆلیتجی نوکوستینیانیۆم باوی نهماوه، چونکه نهوهیان بهکهک دامهزاندنی سیستهمی سیاسی نیتالی نهماوه و وا دیوارهکهی بهرلینیش رووخا و حزبه سیاسییهکانی نیتالی پارچه پارچه بوون، ئیمهش لهو رهوشه نوویهدا کارمان بۆ نهوه کرد پرۆزهی ئۆلیفۆ پیکهاتوو له ههفالهبندییهکی دیموکراسی بهبهشداریی چهندین بزاقه چاکسازهکان ساز بکهین، لهوانه کاسۆلیکه دیموکراسیخوازهکان و لایهنه ئابوورییهکانهوه تا کهسک و لیبرالییه دیموکراسییهکانی لهخۆ گرتبوو. بهبۆچوونی پرودی کۆکردنهوهی ناکوکییه سیاسییه ههههچۆرهکان له نیتالیا هاندەر بوو پرۆزهیهکی حکوومی بێته پیشهوه، که بهرنامهی زهمانهتی ریزگرتنی تهواوی بنهماکانی نهخلاق و رۆحی که له ناخی کۆمهلگهی نیتالی رهگ و ریشهیان ههبیت ناسان نهبوو، بگره زۆریش نهستهه بوو، چونکه ههموو پرۆزهیهکی سیاسی تهیا به رهگ و ریشه و ئاسۆکانی بواری سیاسهت و ئابوورییهوه پابهند نییه و بهس، بۆیهش ئهو ماوهیهی له پۆستی سهروکایهتی کۆمیسسیۆنی ئهروپی بووه پشتی به بنهماکانی نهخلاقهوه دههستا. ئهویش نهوهی کردووه، زۆریش رهخنهیان دهگرت کهوا بۆچوونهکهی بێ رۆح و بێ ناوهڕۆکه. پرۆزه ئهروپییهکه پرۆزهیهکی سیاسی سهردهمهکهیه، که تاکه ئامانجی ناشتی بووه، ئهوه و چهمکیکی نوێ بۆ ژیانی مهدهنی و سیاسی داناوه که بتوانیت سستی و سنووری دهولتهتی نهتهوه دهرباز بکات.

رهگهکانی کریستیانیهتی ئهروپا

بهناسانی ناكری میژووی بنیاتنانی یهكهی ئهروپی كورت بكریتهوه و باس له رۆلی پیشهنگی مهزههبه ناپههكان بكریت که هاندەر بوون له كهشهی

بیرکردنەو سەبارەت بە رەگەکانی رۆجی کیشوهری ئەوروپی، کە ئەو باوکانە دوو گاسبیری و رۆبیرت شوومان و کونراد نادیناور رۆلیان لە بەرجەستەبوون ھەبوو.

ئەو مەسەلەییە لە دوا قۆناخەکانی سەرۆکایەتیی رۆمانو پرودی لە سەرۆکایەتیی کۆمیسسیۆنی ئەوروپی بایەخێکی زۆری پێ درا، جەج لە مەسەلەیی دەرکردنی پرۆژەیی دەستووری ئەوروپی یان لەسەر ئاستی رای کشتی کە کۆشش دەکرا مەرجەییە ناپنەکان بەشدار بکری، تا داواکەیی جۆن پۆلی دووم لە رەگەکانی کریستیانییەتی ئەوروپادا بەرجەستە بکری.

رۆمانو وتوویەتی کەوا ئەو بەردەوام ناماژەیی بەو بیرۆکەییە داو، کە مەدلۆلی بابەتیانەیی لە تەک لایەنی ئەساسییەکانی کولتوور و رۆحییەتی ئەوروپادا ھەبوو، بەمەرجیک رۆلی ناپنی کریستیانی لە کیشوهری ئەوروپا پشتگوێ نەخستوو، ئەو ھوش بۆ ئەو جەوھەری بوو و بۆیەش پتویست دەکرا لە زۆر لایەنەو جۆلەیی بۆ بکری.

مەرجی پەسندکردنی دەستووری ئەوروپی قبوولکردنی ھەموو گەلانی ئەوروپی بوو، بەلام مەسەلەیی پەسندکردنەکە تا ئیمپرۆش لەسەر فرەنسا و ھۆلەندا ساووتەو، کە ئەو دوو میللەتە رەفزی ئەو دەکەن ئەوروپا بە دەستوورێکی لەو جۆرە و لەو پێکھاتە حوکمیان بکات، ئەو دوو ولاتە رەکی سیکۆلاری تیدا قوول بوویتەو و سیاسەت ھەموو ئەزموونە ناپنیەکانی ھەژاندوو، چونکە ئەوروپاییەکان لەو رۆژگاردا بەتایبەتی بایەخدانی زۆر بەو سنوورە دەدەن کە بکریتە سەر وەزیفەکانی ناپن، ئەو ھوش لە بیر دەکەن کەوا بوار بۆ ژیانگی گشتی ساز بکەن.

رۆمانو پرودی لەسەر پەسولەییە کدا پێشنیازێکی بۆ شیراک دەنووسیتەو کەوا تێیدا نووسرا بوو دەکرێ بڕگەییەکی ئەو ماددییە ھەموار بکریت کەوا پتووستە بە رەگەکانی مەسیحییەت لە ئەوروپا، کە شیراک ئەو پێشنیازە دەخوێنیتەو بە رۆمانو دەلێت کاغەزەکە لە گیرفانت دا بنیو و ناو پۆکەکی رەفز دەکات، چونکە لە وردەکارییەکانیەو رافەیی ناکوکییە ناوخرییەکانی

رژانه‌ی ژبانی فرهنسای کردبوو، له راستیدا پیتشینازه‌که له‌گه‌ل بنچینه‌کانی نه‌ورویای نویدا نه‌بووه، بگره‌ته‌نیا له‌گه‌ل میژووی فرهنسادا بووه.

رژمانو باسی له برهنسیپه‌کانی ده‌ستووری نه‌وروی کردووه، لایه‌نه‌کانی تایبته به دان پیدانان به مافی تاکه‌کان یان کۆمه‌لگه و پاراستنی که‌مینه‌کان و له‌وانه‌ش دوورتری رافه کردووه، که هه‌موو نه‌وانه له ناخه‌وه له مه‌سیحیه‌ت ره‌گیان هه‌بووه، که‌وا کریستیانییه‌ت به‌ره‌نجامه‌کانیه‌تی، نه‌گه‌ر وه‌ک مه‌رجه‌عیه‌تیش قبوولیان نه‌بیت و پتوهندی به‌و ره‌وشه‌ی نیم‌رۆش نه‌ماییت، نه‌وه ده‌گه‌رپته‌وه سه‌ر کۆنه مملانیته‌کانی و نا‌کۆکیه‌کانی زووتر له نه‌ورویادا بوونیان هه‌بووه، دیاره نه‌وانه‌ش به یه‌که‌تیی نه‌وروی ده‌کرئ بنبر بکرین و نه‌میتن.

نه‌گه‌ر رژمانو بۆی نه‌چوویتته سه‌ر که‌وا ره‌گه‌کانی مه‌سیحیه‌ت له ناو دیباجه‌ی ده‌ستووری نه‌وروی دانیت، نه‌و توانیویه‌تی نه‌وه‌یان له ماده ۵۲ دان به‌راسته‌یبوونی کلێسا و ریکه‌وتنامه‌کان بنیت که ولاتانی نه‌ندام له یه‌که‌تییه‌که کردویانه، هه‌روه‌ها دانیش به‌و ماده‌یه نراوه که‌وا کلێسا وه‌ک نوێخواز و دانوستانکه‌رکی و یستراو له ناو ده‌زگا‌کانی یه‌که‌تیی نه‌وروی بوونی هه‌بیت، نه‌وه‌ش له‌لایه‌ن پرودی ناو نرابوو (دیالۆکی نوێگه‌رانه) هه‌نگاوێکی گه‌وره‌یه به به‌راورد به رابردوو و به هه‌موو په‌یمان و ده‌ستوره‌کانی ولاتانی یه‌که‌تیی نه‌وروی.

رژمانو وتوویه‌تی که‌وا دیالۆگ و دانوستاندن سه‌باره‌ت به ره‌هه‌ندی رۆحی نه‌ورویا، له نه‌نجامی دیمانه تایه‌تییه‌کانی دانانی ده‌ستووری نه‌وروی نه‌بووه، بگره له نه‌نجامی توێژینه‌وه‌ی زۆر بووه که پێشتر و له سالێ ۲۰۰۲ تیمی کاریان هه‌بووه و به وریایی کاریان کردووه بۆ دۆژینه‌وه‌ی ناسۆکانی کولتووری و رۆحی بۆ نه‌ورویای نوێ.

سادەیی فلاڤیا

فلاڤیا لە بەر نووسینی ئەو کتێبە رووی لە چەندین لایەن و رووداو کردبێتەو، رۆژانی خۆیندنی بەبیر خۆی هیناوەتەو و باسی مالتا پاککردنەو و سەردانی قوتابخانە و مامۆستاکانی هەردوو کۆرەکانی کردووە و لەو کتێبەش دیارە کەوا ئەو خۆی بازاری کردووە، بەردەوام داپیرەکەشی بردووەتە نەخۆشخانە، لە کۆبوونەوهکانی کلتیسا بەشدار بوو، ئەو ژنە نووسیویەتی کەوا لە دیمانە رەسمییەکان و خاوەنەکانی ئیواران لەگەڵ مێوانە بیتانەکان بە زمانی تریش پەیفیو. ئەو زۆر شەیدای پیشەیی مامۆستایەتی بوو، چونکە ئەو وای دەزانی کەوا بەو کارە دەتوانی بە باوەر و هزرەکانی بگەیننیتە کەسانی بەرامبەری و سازکاری بکات تا خەلک فێر بکات.

فلاڤیا زەحمەتی دیووە لەوێ هاونەنگیەک لە ئیوان پەروردەکردنی مندالەکان و دابینکردنی پتووستییەکانی ناوماڵ و ژبانی پیشەیی ساز بکات، چونکە ئەو دەبوایە سەفەر بکات، کۆشش بکات زمانی بیتانە فێر بیت، لەگەڵ ئەوەشدا ئەو کاتی تەرخان کردبوو بۆ پەروردەکردنی مندالەکان و پتوهندییەکانی ناو کلتیسا و تیمی تۆپی باسکە و دۆستایەتی لەگەڵ هاوریتیەکانی، لەولاشەو بەو کەکارکەر بوو لەوێ مندالەکان هان بەدات، وەک چۆن لە زانکۆدا کۆششی بۆ خۆتندکارەکانی دەکرد. هەردوو کۆرەکە لە زانکۆی بیتانە خۆتندنیان تەواو کردووە، ئەوەش لەسەر زاری فلاڤیاوە باس کراوە، بەلام ئەوان تا پەنجەکانی پێیان بە هاونووتییەکەشی شارێ پۆلۆنیا دەژمێرن و مالتا و خیزان و کاریان لە ئیتالیاوە.

رۆمانو لەو کاتە لەگەڵ فلاڤیا بە دەستگیران بوون وێنەیکە کاریکاتیتری دەستکردی شولتزی بەناوی (ئەوێه ناسایش) پتیشکیش کردووە، بۆئەش فلاڤیا بەو شتوێه قسەیی لەسەر ناسایش کردووە:

ناسایش لە دیدی شرویدەر داخستنه لە ناو قوودییەکی پارێزراوی دوورپەرێز، بەلام سەبارەت بە خەلکی تر ئەوانەیی بڕایەکی گەورە یان

یه کتیکیان هه بیت پشتیوانیان بیت، یان که سیک نامۆژگارییان بکات.

ئوان به یه که وه و له که ل کوره کانیان ریک که وتون له سهر نه وه به دهستی پاره ی رۆژانه و مانگانه یان نه دهنت، بگره بریک پاره یان له ناو کوویک داناو و کووپه که یان له سهر دۆلابتیکی ژووری دانیشتن بۆ ئوان داناو. ئوان بۆیان هه بووه پاره ی خواردنی پیتزایه ک بیهن، یان سارده مه نیه ک به و پاره یه بخۆنه وه، حه قی نه وه یان هه بووه پاره ی پلیتی بینینی فیلمیک له و کووپه هه لگرن، دایکیان له مه سهر فی هه ردو کوره که ی رازی بووه، که وا ئوان پاره ی زیادیان نه بردووه، که رۆژانه ی پشودانیان هه بووه، له و رۆژانه دا پاره ی زۆریان سهر ف نه کردووه، ئوان به ته واوی سه ره به خۆیی خۆیان هه بووه، یه کتیکیان پارچه پاره ی کچکه ی له دهستی داپیری وه رگرتووه، که نه و پاره ی نه ماوه و کاتی چوونه بانکی نه بووه ده خیله که ی شکاندووه و ورده کانی ده رهیتناوه و له و پاره یه ش به شی ئوانی ده دا، نه وانیش به و کاره ی داپیره یان سه رگران نه ده بوون.

پهروه رده کردنی مندال له سهر سیاست

فلاقی کارکه ر بووه تا که نه کهان روو له سیاست بکهن، له بهر نامه کانی کار و قوتابخانه و پشودانه کانیان روو له سیاست بکهن، چونکه که نجانی نه و رۆژگاره له وانه بی ناگان، ههروه ها سه بارهت به پهروه ده ی ناینیش، نه و وا ده زانیت که وا ناین رۆلی ده بیت له پهروه ده ی مندالان و بروایان پته و ده کات، به وهش ریزی سه رکرده کانیان ده گرن و به خوتندنه وهش ئاسۆی کولتووریان قوول ده بیت.

له کتیبخانه که یان چه ندین چۆر کتیب هه بووه، زۆریان کتیبی کۆنن که تایبه تن به ئابووری و زانسته کۆمه لایه تییه کان، نه واته ش ژن و میترده که له کاری رۆژانه یان کاریان به و چۆره کتیبانه هه بووه و وهک سه رچاوه به کاریان هیتاون. فلاقی ده لیت، پرودی میتردم زۆر نامۆژگاریی که نه کهانی کردووه به وه ی رۆمانی برایانی کارامۆزفی دیستۆفسکی رووسی بخۆتینه وه، چونکه

ئەو رۆمانە روسىيە زۆر نمونەى لەسەر مەملانئ و ناکۆكىي نئوان خئير و شەي تئدايە، ئەگەرچى نامۆژگارىيەكى پياوھەكى لەلا سەير بوو، بەلام ئەو كەتئبەكانى سەردەمى گەنجى رۆمانوى خوتئدئتەو، ئەو زۆر كەتئبەكانى تۆلستۆى و تورجىنييف و پاسترناكى خوتئدووئتەو، كە بەيەكەو بوونەتە ھاوسەر پياوھەكانى ئەنەكەى داوھ شاكارە ئەدەبىيەكانى فرەنسى و روسى بخوتئتەو.

لە سەردەمى رۆمانو نامئيرى تەلەفزيۆن كەم بوو، بۆيە زۆرتر روى لە خوتئدئنەوئى كەتئب كەردوو و كەتئبئش تاكە سەرچاوەى زانباريەكان بوو، بەلام لە سەردەمى ئەنەكەى وا نەبوو نامئيرى تەلەفزيۆن زۆر بوو و كەمتر ئەوان روىان لە كەتئب كەردوو.

ئەگەرچى رۆمانو زۆر شەيدائى كەتئب بوو و حەزى كەردوو ھەردوو كورەكەى ھۆگرى خوتئدئنەو بن، بەلام لەوھدا بۆى نەكراو و سەرنەكەوتوو، فلافياش ئەو بە گۆرئانى زۆرى نئوان نەوھكان دەزانئت، ئەوھش پاش ئەو ھاتوو كە شۆرئشى تەكنۆلۆجيا زۆرتر كەشەى كەردوو و دنياى گۆريو بە كوندئكى كچكە، ئەوھش ھەموو رۆلى زۆرى ئەنتەرنئت بوو لەو بوارد، بەلام ئەو سوورە لەسەر ئەوئى دەبئ ھاوسەنگى لە نئوان نوئگەرى و ئەزمونە مرۆفايەتيەكەدا ھەبئت، ئەوئى جئگەى رامان و ھەلوئستەيەكەوا رۆمانو پرودى ھانى خەلكى داوھ رۆمانى براكانى كارامازوف بخوتئنئو، بەلام ئەو خۆى كارى كەردوو و ژيانى بۆ ئەو تەرخان كەردوو ھەموو بەرھە نوئگەرى و نوئبوونەو رئ بكن.

رۆمانو و فلافيا

رؤمانو و له‌که‌ل دوو خوشکی خوی

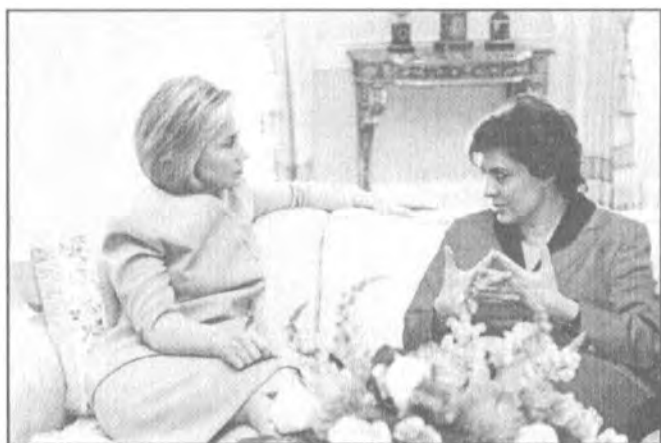
فلافیا به مندالی و له باخچی ساوایان

فلافیا له کتل هاوسه رهمکانی سهرانی په که تیی نه ورو یادا

رۆمانو و فلاڤيا

فلاڤيا له كەل هيلارى كلينتون

